

ММ i СВІТ

WE AND THE WORLD

УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН

**Nous
et le monde**

Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.
Toronto, Ont.
Canada

35 c.

P. 9

ЛЮТИЙ — FEBRUARY

1958

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністративної кореспонденції (вплата грошей): M. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

З М І С Т:

Доля емерита
Наймолодша королева світу
Електрофізіологія в Україні
З грецьких етюдів
Перші роковини
Образи без слів
Перші люди на Венері
Виберемо "Міс Україну"
Укр. школа в Регенсбурзі
З виставових залів
Очі — дзеркало душі
Сніданок і характер
Наші спортові підсумки
Людина льодів і скель
Сучасне
Підручний інформатор

ПРЕДСТАВНИЦТВА

ARGENTINA:
"Peremoha", J. M. Campos 556
San Andres, FCNGBM (Bs. As.)
AUSTRALIA:
Fokshan Library and Book Supply, 1 Barwon St., Glenroy,
W. 9, Vic.
BELGIQUE:
Ihnat Stachij, Esneux en Liege
BRASIL:
Waldomiro Ostapiw, Cx. postal
658, Ponta Grossa, Parana.
ENGLAND:
Chumak & Co., 56, Edgware Rd.,
London, W. 2.
FRANCE:
Kolankiwskyj Mykola, 186 Bld.
St. Germain, Paris VI, c.c. 876771
DEUTSCHLAND:
Fr. M. Harabatsch, Muenchen 23,
Gundenlinden St. 13.
VENEZUELA:
Mrs. K. Kolankiwsky, Caracas,
Av. C. Acosta, Edif. Claviere
#16, San Bernardino.

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Високий Замок у Львові, — вид з та-
мощнього парку (фото щойно надіслане з України).

* * *

Річна передплата: для Англії — 25 шіл., Австралії — 30 шіл.,
для Бельгії — 120 б. фр., для Франції — 1100 фр., для Німеччини
— 8 ДМ., для Аргентини й Півд. Америки — 75 арг. пезів, для
Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 4 кан. долари.
Ціна одного числа: 35 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть
стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa

Л. Бачинський

ДОЛЯ ЕМЕРИТА

В садку Українського Інституту для дівчат у Перемишлі були добрі овочі. Цю славу рознесли самі учениці, їх батьки й ті громадяни, що відвідували Інститут, його господарство й найстаршу жіночу школу, ліцей, а потім гімназію в Галичині, збудовану в 1881 році.

Ще краще про добрі овочі знали місцеві злодії. Вже від кінця липня, як тільки почали дозрівати паперівки, аж до пізньої осені, злодії перелазили через паркани і мішками виносили з садка все що хотіли.

Ми боролися з ними, як могли: наймали сторожів, тримали добрих псів, виходили вночі на контроль і стріляли зі страшків, але всі ці засоби були короткотривалі, без належного успіху.

Сторожі діставали загрози й відмовлялися сторожити, лякаючись, що їм за чуже добро поламають ребра. Псів злодії труїли, а з нічного контролю сміялися, бо знали, що польська поліція українцям зброї не дозволить тримати.

Якось прийшла мені думка зняти за сторожа найбільшого злодія нашої дільниці, того самого, що безкарно господарював у нашій садку. Це був поляк, на ім'я Юзек.

До канцелярії прийшов худий, малого росту чоловічина,

років 30. Очі мав малі, блукаючі, якісь непевні. Між нами відбулася така коротка розмова:

— Слухайте, пане Юзеку, мені треба сторожа до садка. Щодня злодії бешкетують, обкрадають овочі. Як так далі піде, то діти зовсім не матимуть овочів. Чи не погодилися б ви стати за сторожа? Беретти садок?

— Чому ні? Можу. Що дістану за працю?

Дістанете добру вечерю і сніданок щодня, готівкою 30 злотих і 100 кілограмів яблук при кінці сторожування.

Юзек хотів дещо більше грошей, але я не дав. Остаточно ми погодилися і Юзек став сторожем. З того дня він щовечора приходив до кухні, вечеряв і йшов сторожити. Сторожив дуже просто. В комірчині, біля стебника, клав сінник і спав цілу ніч, або десь зникав, а вранці приходив до кухні на сніданок й відходив додому.

Кілька разів вночі я виходив перевірити Юзка і завжди заставав, як він спить. На мої докори, що він не виконує добре своїх обов'язків, говорив:

— Прошу пана, це мій район. Сюди ніхто не сміє зайти. Будьте спокійні, ані одного яблука вам ніхто не зірве.

І дійсно я упевнився, що ніяких крадіжок не було.

Як дозріли овочі в сусідньо-му садку польської капітули, Юзек почав виносити звілти щонаочі по доброму мішку. Цей міх ставив коло своєї сторожевої комірки, а вранці кликав мене, щоб я переконався, що це овочі не з нашого садка.

Я не міг погодитися з тим, що стаю наче співучасником Юзекових злодійств та переходу в українській установі крадене добро, і заборонив приносити мішки з краденими овочами.

Але Юзек мав свою мораль і свою тактику. Він далі обкрадав свою рідну капітулу і виносив мішки до сусідки. Вибив дошку в паркані й старанно її клав на місце, щоб закрити сліди своєї діяльності.

Пізнью осенню ми зібрали овочі, я заплатив Юзеку згідно умови, і сторожування закінчилося. Юзек ще раз упімнувся про підвишку, але я не дав.

Мущу признати, що Юзек був добрий сторож і нічого у нас не пропало.

Забув я ще розказати про одну умову, яку ставив Юзек. Вона торкалася псів. Ми зобов'язалися не слухати псів з ланцюгів, щоб Юзек міг свobodно і безпечно ходити по всьому садку.

Псів ми мали добрих. Це були великі й злі собаки. Вони навіть вдень викликували страх і пошану до себе.

Пси мали різну службу. Одні сторожили тайні, інші садок і подвір'я, а один стеріг кухні й магазин з харчами.

Добрих 10 років при кухні ніс вірно й віддано свою службу воячур "Рек". Підчас сторожування Юзека, Рек був вже "на пенсії". Колись злий і недо-

ступний, що не раз оберіг громадське добро, тепер постарівся і не міг вже виконувати своїх обов'язків. За його самовіддану службу ми не жалували йому їди й мав він досмертне приміщення-буду в загибному куті садка. На пенсії Рек потрубів, нагло прийшла старість. Багато спав, перестав звертати увагу на оточення, не гавкав, лише їв, ставав щораз грубіший і неповоротніший. Виглядав як добре годована свинка. Згодом кинулися на нього блохи. Ми рятували його, як могли. Буду мили окропом з карболом, поставили її в іншому місці, замість соломи дали грубу верстку полину, якого не люблять блохи. (Полин це рослина, дуже гірка на смак, яка росте на сухих ґрунтах). Ще обсипали морощками від паразитів, часом мили Река в теплій воді.

Цього нашого емерита сподобав собі Юзек. Часто підходив до нього. Приносив якусь їду. Пізнався з ним, став відважно пестити. Я дивувався такій ніжності з боку Юзека. Мені це подобалося.

Підійшовши до Река, я питав його:

— Що ти, Реку, нового приятеля маєш?

Старий емерит дивився на мене і ледве вертів хвостом.

— Добрий був пес, — казав Юзек. — Я його добре знаю. Мудрий був. Навіть сала з трутизною не брав. Тепер як дихина.

Рек міг був сказати: — Не вірте злодієві, — але йому вже було все байдуже. Він впа в отяжілу старечу байдужість і давно простив усім все, що було зле, що пережив за довге бурхливе життя сторожа бага-

Одна з клас Українського Інституту в Перемишлі з проф. Ляховичем в інститутському садку

тої української установи.

Минуло кілька місяців. Надійшла зима. Потиснули морози. Господарство в садку зазмерло. Стало пусто.

Одного ранку дівчина, яка годувала собаку, донесла пані, що Река немає.

Ясно було, що пса вкрадено. Вивели його разом з нашийником і ланцюгом. Хто і як вкрав, ми не довідалися. Я пригадав собі залицяння Юзека до Река і післав запитати Юзека, чи часом пес не у нього. Звичайно, пса там не було.

Так пес-емерит і пропав.

Прийшла війна з Німцями, прихід їх до Перемишля, потім відступлення княжого міста большевикам. Я виїздив за річку Сян.

Жаль було покидати Пере-

мишль та Інститут, де стільки вложено молодечого запалу і сил для розбудови цієї найкращої української жіночої інституції.

Та годі... Життя й війна мають свої права.

Стою коло авта. Прощаємось. Саме тоді надійшов Юзек. Я покликав його й питаю:

— Слухайте, Юзеку, я виїжджаю, ми вже більше не побачимося. Скажіть правду: де подівся Рек? Це, мабуть, ваша справа. Навіщо вам здався старий пес?

Юзек лукаво усміхнувся.

— Та що казати, — я пса гзав. Ішов за мною, як теля. Я продав його за 25 злотих до села Горохівці. Це була моя доплата за сторожування.

Ми попрощалися. Я знав, що

в Горохівцях був знахор, який лікував людей хворих на гриди, собачим товщем. Рек дістався до його рук. І по своїй смерті Рек служив людям.

Я ще раз глянув на дорогий мені Інститут й авто рушило. Прощай Перемишле! Чи колись ще побачимось?

НАЙМОЛОДША КОРОЛЕВА СВІТУ

Не легко бути королевою й панувати над 17 мільйонами душ, особливо коли мається тільки 16 років.

Але саме це доведеться молоденькій гімназистці Фазіле, єгипетській принцесі, доньці принца Моххамеда Алі Ібрагіма, кузена короля Фарука та турецької принцеси Ганзади — одної з найгарніших жінок світу.

Фазіле народилася в Парижі, де її батьки постійно живуть. Там ходила вона до школи Клює-д'Орваль. Та одного дня вона звільнилася скоріше з лекцій, бо мусіла піти на обід, який її батьки давали в честь короля Іраку. Це була їх перша зустріч. Але щойно влітку, на вакаціях в Туреччині, над берегами Босфору вони зустрілися знову. Провели гарний час: плавали, фотографувались, фільмували, слухали музики тощо. Все відбувалось в безжурній, товариській атмосфері. Та ось ситуація стала поважною: молодий король попросив в батьків про руку Фазіле.

Несподіванка була тим більша, бо ходили поговори, що король неначе б то мав намір заручуватись з донькою турецького лікаря, потім з іранською принцесою Шана, опісля зі своєю своячкою Гүзюмою і навіть з донькою короля Фарука та врешті з Лялляєю-Айшою, найстаршою донькою мароканського султана.

Мабуть тому то мати Фазіле відклала весілля на рік, поки принцеса закінчить 17 рік життя. Але заручини вже відбулися офіційно і цілий Ірак відзначив навіть цю подію одним вільним від праці днем.

Король Файсаль мав дивне дитинство. Вступив на трон в 1953 р., але вже на восьмому році життя виголошував свою першу промову. Очевидно, що вона була для нього написана, але спосіб, в який хлопчина її виголосив, здивував всіх. На третьому році свого життя він втратив батька, що розбився у власному авто. Мати займалася його вихованням, а дядько правив державою. Як і його предки-королі, Файсаль забажав також бути вояком і вступив на інженерські студії, щоб міцною була його модерна армія. В 1945 р. їде на університет до Гаров, в Англії і кінчає його в моменті, коли забивають його дядька, короля Абдулла, після якого перебирає трон.

І ось тепер король-інженер Файсаль вибирає собі серед безлічі дівчат — молодесеньку Фазіле, яка цікавиться музикою та для неї будує нову модерну королівську палату. Бо "Палац троянд", де жили досі іракські королі, надто нагадує англійський кастель, і ніяк не схожий на вавилонську палату, такв відому з казок "Тисяча й одної ночі".

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

Власне електрфізіологія як самостійна галузь фізіології займається дослідженням, з одного боку, механізмів виникнення біоелектричних потенціалів та їх відношення до життєвих явищ, а з другого боку — дії електричного струму на живі утворення. Проте іноді до електрофізіології відносять і ті фізіологічні процеси, які застосовують електрофізіологічний метод дослідження (реєстрацію струмів дії, які супроводжують процеси збудження в різних тканинах і органах). І в тому і в іншому відношенні українські фізіологи зробили великий внесок у фізіологічну науку.

Насамперед треба спинитися на працях харківського фізіолога, професора Василя Данилевського. Він ще в 1875 р., на початку своєї наукової діяльності, відкрив, що головний мозок під час своєї роботи продукує електричні струми. Перше повідомлення про це він зробив у "Пфлюгерівському Архіві" (т. II, стор. 128-138, 1875). Це відкриття було зроблене незалежно від аналогічного спостереження англійського дослідника Катона, про яке він доповів у серпні 1875 р. на зборах Британської медичної асоціації в Единбургу. Тому ми вправі вважати В. Я. Данилевського основоположником сучасної електроенцефалографії. Данилевський виявив електричні струми головного мозку з допомогою дзеркального гальванометра, приладу інертного, який давав тільки суцільне від-

хилення і при дії на нього переривистих струмів. Тепер нам добре відомо, що електричні реакції великих півкуль головного мозку є переривистими, складаються з коливань електричного потенціалу різної частоти: від 3-5 і менше і до 100 і більше в секунду. Проте і встановлення ритмічної природи цих реакцій головного мозку належить також українському фізіологу В. В. Правдич-Неминському, який у 1913 р. з допомогою струнного гальванометра зареєстрував уперше електроенцефалограму кішки, собаки, крілика, тобто на 15 років раніше, ніж Бергер, який вже з допомогою осцилографа і підсилювача зареєстрував коливальний характер електричних реакцій головного мозку людини (бергерівський ритм).

Крім вказаного важливого відкриття, В. Я. Данилевський провів велике дослідження подразнювального впливу магнітного поля на нерви тварин. Механізм цього впливу і дотепер не зовсім з'ясований. Інший видатний український фізіолог академік О. В. Леонтович показав, що нерв можна подразнити шляхом індукції в ньому електричного струму. Якщо помістити нерв дуже близько до подовженої спіралі ізольованого дроту, то в момент замикання або розмикання струму в цій спіралі в нерві збуджується нервовий імпульс. Очевидно, ця подразнювальна дія спіралі здійснюється через індукцію електричного струму в нер-

ві. Тому треба вважати, що і дія магнітного поля, відкрита Данилевським, зводиться до індукції в нерві електричного струму магнітним полем і цей струм подразнює нерв.

Вияткову роллю в розвитку електрофізіології не тільки в Україні, а й у світовому масштабі відіграв академік В. Ю. Чаговець — професор Київського університету з 1910 по 1941 р.

Уродженець Роменського повіту, Полтавської губернії, Василь Ю. Чаговець після закінчення Київської гімназії поступив у Військово-медичну академію і там, слухаючи курс фізіології, зацікавився цією наукою взагалі і електрофізіологією зокрема. Він почав досліджувати вплив різних речовин на електромоторні властивості м'язів. Але разом з тим його зацікавило питання про природу і джерело виникнення електричних потенціалів у живих тканинах. І ось, будучи ще на четвертому курсі академії, він виступив перед Петербурзьким фізико-хімічним товариством з доповіддю, в якій виклав свою теорію виникнення біоелектричних потенціалів. Після закінчення академії Чаговець займався більш докладною розробкою своєї теорії. Ця його видатна праця під назвою "Нарис електричних явищ у живих тканинах" була опублікована в двох частинах. Перша частина була видана в 1903 р. і стала новелою його докторську дисертацію. Вона була присвячена теорії виникнення біопотенціалів у різних тканинах: м'язовій, нервовій, залозах, а також у рослинних об'єктах. Друга частина була видана в 1906 р.

і присвячувалася теорії електричного подразнення.

Ці дослідження Чаговця створили фізико-хімічну основу електрофізіології, а разом з тим зробили електричні явища в живих тканинах одним з найважливіших для пізнання фізико-хімічного механізму таких основних фізіологічних процесів, як збудження і гальмування. Наступний розвиток електрофізіології підтвердив правильність ідей Чаговця і є розширенням і поглибленням того напрямку, який був закладений Чаговцем.

Катедру фізіології у Київському університеті В. Ю. Чаговець очолив у 1910 р., вже після того як закінчив свої основні праці. Тут він значно розширив фізіологічну лабораторію, поповнив її найновішими апаратами, головним чином для електрофізіологічних досліджень. Він широко залучав молодь до дослідницької діяльності, переважно в галузі електрофізіології, але разом з тим проявляв немалий інтерес до питань травлення і кровообігу. З електрофізіологічних досліджень, проведених в його лабораторії, слід вказати на праці по вивченню подразнювальної дії розрядів конденсаторів, електропотенціалів конусоподібних м'язів і їх моделей, електротонічних потенціалів нервів, швидкості поширення цих потенціалів у нерві, залежності між тривалістю електричного струму і його подразнювальною дією. Але особливо багато уваги він приділив дослідженню електричних потенціалів слизової шлунка. Чаговець не тільки створив теорію електроістрограми, а й прагнув за-

ЧАСТИННИЙ НАСЛІДОК КОНКУРСУ НА КАРТИНИ

В Конкурсі брали участь, згідно з проголошеними в "Ми і Світ" умовами:

1. Ті, що стали новими передплатниками нашого журналу,
2. Ті, хто приєднав нових передплатників.

Досі взяло в конкурсі участь **48 осіб**. Між ними й вильосовано щасливий номер, на який припала

КАРТИНА АНДРІЯ СОЛОГУБА

нашого талановитого паризького мистця. Одержала його п. Марія Бульбова, велика прихильниця "Ми і Світ" з Вофало, що приєднала журналові трьох нових передплатників і завдяки цьому мала в льосуванні три номери.

Наш Конкурс ще не закінчений. Щоб дати змогу взяти участь у ньому ще більшій кількості наших Приятелів, особливо з далеких країн: Австралії, Європи, Півд. Америки, — найбільшу нагороду

КАРТИНУ МИКОЛИ КРИЧЕВСЬКОГО

вартости 100 дол.

вильосуюємо щойно 20 березня ц. р. При чому в льосуванні візьмуть участь всі учасники Конкурсу на картину Сологуба і всі, хто ще до того часу стане передплатником, чи приєднає нового передплатника нашому журналові.

проводити дослідження електростаграми в клініці три осіб, хворих, оскільки електростаграма безперечно відбивала стан і діяльність травних залоз шлунка.

Крім наукової розробки проблем електрофізіології, В. Ю. Чаговець багато зробив і для практичного забезпечення електрофізіологічних досліджень. За його безпосередньою участю при Інституті гігієни праці і профзахворювань в Києві було налагоджено виробництво таких важливих апаратів, як маятники Гельмгольца, струнні гальванометри, які до того часу імпортували з-за кордону.

В 1935 р. Воронцов очолив катедру нормальної фізіології Київського медичного інституту, від керівництва якою, за станом здоров'я, був звільнений В. Ю. Чаговець.

Після війни Воронцов працював у Київському університеті, де взяв участь в організації Науково-дослідного інституту фізіології тварин і очолив відділ загальної фізіології цього інституту. Тут він досліджував електротонічні реакції спинномозкових корінців, вплив на ці реакції подразнення головного мозку, гальмівну дію анода і підсилюючу дію катода на нервовий імпульс в парабіотичній ділянці нерва, електричні реакції кори великих півкуль головного мозку у відповідь на пряме подразнення її. Під його керівництвом у цьому інституті П. Г. Костюк досліджував процеси адаптації нерва і вплив на них розчинів солей, наркотиків, електротону і температури. Крім того, П. Г. Костюк провів методом осцилографії велике дослідження фі-

зіологічних властивостей дво-нейронної рефлекторної дуги (докторська дисертація), освоїв метод внутріклітинного відведення електричних потенціалів мікроелектродами і за допомогою нього вивчив потенціали м'язових волокон, нервових закінчень у них і потенціалів мотонейронів спинного мозку як при збудженні, так і при гальмуванні.

В тій же лабораторії С. І. Фудель-Осипова провела ряд досліджень електричної дратливості нерва, електронічних змін збудливості нерва, периелектротону, локального збудження нерва, закону "все або нічого" щодо нервового волокна і гальмівної дії анода і катода на нервовий імпульс. У сукупності ці дослідження становили її докторську дисертацію.

С. Д. Ковтун в цій же лабораторії досліджував електромоторну дію ацетилхоніну на нерви і м'язи, а також вивчав електричні потенціали травних залоз при спокої і дії (кандидатська дисертація). Крім того, він вивчав вплив пірамідних шляхів на електротонічні потенціали корінців і лябільність нерва при різних видах альтації.

Т. М. Мамонець досліджував дію іонів калію і кальцію на рефлекторну діяльність спинного мозку (кандидатська дисертація). І. П. Семенютин вивчав вплив постійного струму на рефлекторську діяльність спинного мозку (кандидатська дисертація).

В інших фізіологічних лабораторіях України електрофізіологічні дослідження до війни обмежувалися переважно вивченням хронаксії нервів і м'язів — В. М. Василевський (Хар-

ків), електричних потенціалів шкіри людини (психо-гальванічні рефлекси) — В. П. Горев, струмів м'язів людини — В. М. Лейник (Інститут гігієни праці і профзахворювань, Київ). Після війни у Вінницькому медінституті на кафедрі нормальної фізіології електрофізіологічні дослідження проводив Ф. М. Серків. Він займався вивченням електроенцефалограм людини і тварин при різних умовах. Ці дослідження він продовжує і після переходу в Одеський медінститут і, крім електроенцефалографічних, проводить дослідження електричних потенціалів нерва при розвитку в ньому парабіозу.

Після війни виник ще один ссередок електрофізіологічних досліджень в Україні — кафедра фізіології Дніпропетровського університету, де П. Є. Моцний провадить разом із своїми співробітниками й учнями велику роботу по вивченню рефлекторного апарата спинного

мозку із застосуванням електрофізіологічних методів (струмидії спинного мозку, хронаксії і адаптація різних частин спинного мозку).

Я не міг, звичайно, в короткому огляді розповісти про всі ті електрофізіологічні дослідження, які проводяться тепер в Україні в численних вузах і дослідних інститутах. Однак уже цей побіжний огляд показує, що в галузі електрофізіології українські фізіологи відіграють провідну роль. Особливо розквітла електрофізіологія в Україні після війни, головним чином завдяки розширенню сітки науково-дослідних установ і значному поліпшенню апаратури, яка здебільшого тут же, в Україні, і створювалася в зв'язку з величезним розвитком техніки. Тепер українська електрофізіологія, як і фізіологія в цілому, має всі дані для того, щоб успішно змагатися з фізіологією західних країн.

Д. В.

ФРАНЦІЯ ВІДМОЛОДЖУЄТЬСЯ

На 1 січня ц. р. Франція мала 44,289.000 мешканців, отже на 4 мільйони більше, як по закінченні другої світової війни. В 1957 році народилося 805.000 французів. Смертність впала (минулого року, не зважаючи на епідемію грипи, вмерло тільки 520.000 людей). Народжується більше хлопців, як дівчат. Пересічний вік чоловіків у Франції є 63 роки і 7 місяців, а жінок — 69 років і 4 місяці.

ВИПРОДУКОВАНО ПОНАД 6 МІЛ. АВТ

Американські автобудівельні заводи випродукували в 1957 році 6,115.077 легких возів, отже на яких 300.000 більше, як попереднього року. Дженерал Моторс дав 46.06 всієї продукції, Форд — 30.90, Крайслер — 19.19, Америкен Моторс — 1.86, Стадбейкер-Пекерд 1.19%.

3 ГРЕЦЬКИХ ЕТЮДІВ

Живемо в Атонах чотири дні. Їздимо і ходимо по місту, по його близьких і дальших околицях.

Про славні і неповторні пам'ятники античної Греції не буду писати: вони докладно описані в численній літературі та енциклопедіях. Розкажу тільки про старий грецький театр, але пізніше, а зараз коротко про сучасні Атени.

Гарне місто. Воно нагадує всі гарні міста, які мені доводилося бачити: і індійський Бомбей, і румунський Букарест, і нашу Одесу.

А Київ, мабуть, кращий. Наш Київ утопає в зелені садів і парків, а в Атонах ми бачили тільки один великий парк у центрі та одну зелену околицю в північній частині міста.

На вулицях людно і гамірно, бігає багато автомобілів всіляких марок, переважно американських. Дуже багато магазинів, але в них дуже мало покупців.

Товари широкого вжитку в магазинах — галантерея, чудові вироби з дерева, шкіри й вовни — усі майже грецькі.

Мати-природа дуже скупо обділила греків: у них нема свого кам'яного вугілля, своєї нафти. Тому важка промисловість, а відтак і машинобудування майже відсутні, доводиться все купувати за кордоном: літаки — в Америці, трактори — в За-

хідній Німеччині, верстати — в Англії, автомобілі — знову ж таки в Америці чи якійсь іншій країні.

Приймали нас греки всюди дуже гарно і гостинно.

Обідали в чудовому ресторані в центрі міста. Вечеряли в замиському ресторані "Свята Параскева", пили там чудове вино "Свята Елена" — дай Боже усім грішним таке вино пити!

Кілька рядків про ресторан. Уявіть собі величезну кам'яну скелю, що нависла над морською затокою. У тій скелі — печера, а в ній і просто на березі стоять столики. Над головою у нас висить скеля, над нею в небі — місяць, а поряд з вами хлюпає море і в ньому жива риба плаває на прив'язі. Вибирайте рибу, і одразу вона потрапляє на сковорідку, а потім вам на стіл.

Грав джаз-оркестр. Приємно було чути, що він виконував не якісь "буги-вуги", а чудові грецькі народні танці. Відвідувачі ресторану були одягнені гарно, але скромно, танцювали без викр'ясів і вихилисів.

Поселили нас у замиському готелі, дуже затишному, тихо-му і чистому.

Кровію умита...

Автобусом їздимо по Греції. Спершу на захід, потім на північ і ще потім прямо на пів-

Загальний вид на місто Атени: на задньому плані могутній Акрополь — старовинний замок з найвеличавішими будівлями, а праворуч модерний королівський палац

день. Петляємо поміж гір, переїжджаємо перевали, спускаємось у жовті восени долини.

По дорозі багато пам'ятників сивої і нової історії, місць, зв'язаних з грецькою мітологією. Наш гід дядя Костас весь час не відривається від мікрофона.

— Проїжджаємо повз Теби. Покопайтесь в пам'яті, що ви знаєте про це знамените колись місто?

Згадуємо, і Костас залишається задоволеним.

Через якийсь час спереду показалася висока гора. Костас голосно прорікає:

— Перед вами знаменитий Парнас. На жаль, вершина гори зараз повита хмаркою, і ви

не бачите на ній Аполлона і його супутниць муз.

Під'їжджаємо ближче і ближче. Так ось який він — Парнас! І, правду кажучи, всі розчаровуємось: голий-голісінький.

За Парнасом напівніч лежить ще знаменитіша гора Олімп — резиденція Зевса і всіх олімпійських богів. Але хай вибачать нам олімпійські боги — ми їх обминули. Цікавіші місця ми бачили по дорозі, якою їхали.

— На оцій горі відомий вам цар Еділ убив свого батька. — розповідав Костас. — До речі, трагедія Софокля "Цар Еділ" і досі йде в нашому театрі.

У Дельфах Костас показав

Атенах, передостанні — в Гельсінках і останні — в Мельборні.

На руїнах давньої Олімпії стоїть невеликий білий камінь, схожий на п'єдестал пам'ятника. На тому камені перед початком міжнародних олімпійських змагань запалюють вогонь. Його запалюють від сонця.

Уявіть собі, яке це чудове видовище! Учасники змагань запалюють сонячним вогнем смолоскип і естафетою несуть його на місце чергових олімпійських ігор. А в Мельбурн,

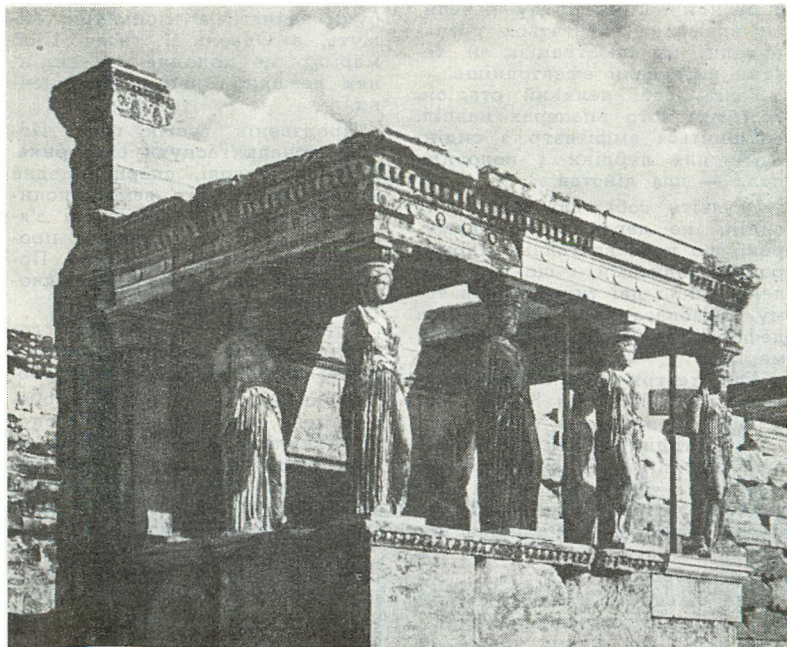
через океан, доставили його на літаку.

Наступні олімпійські змагання відбудуться в Римі. А ще наступні... Будемо гадати, що олімпійський вогонь запалає у нашому вільному Києві.

Хай живе театр!

Еллада — батьківщина театру. Принаймні там побудовані перші в світі театральні приміщення. Театр Діоніса в Атенах, наприклад, існує з кінця шостого сторіччя до нашої ери.

Отже театр, як народне ви-

Святиня легендарного короля Еректа на Акрополі, побудована в рр. 420-408 перед Христом

довище, існує щонайменш дві тисячі і п'ятсот років.

Театр жив, живе і житиме як улюблене народне видовище. І, очевидно, так буде, доки сяє сонце!

Чим живий театр?

Мені пощастило побачити в Греції театр майже таким, яким він був в античний час. Порівняння з сучасним театром змушує багато про що подумати.

Було так. Оглянувши в Атені Акрополь, ми спустилися під його стіни, де залишилися руїни двох античних театрів — Діоніса і Одеон. Удень вони справили на нас не дуже велике враження і багатьох розчарували: на ілюстраціях ці театри виглядали ефектніше.

Уявіть собі великий стадіон. Розріжте його впоперек навпіл. Залишилося амфітеатр з сидіннями для публіки і половина поля — для дійства.

І уявіть собі, що місця для сидіння не дерев'яні, а мармурові, що поле вистелене мармуровими плитами, і що це зроблено понад дві тисячі років тому. Невблаганний дідуган Час деформував усе, навіть міцний мармур.

Але театри лишилися, існують досі, і наш гід Костас люб'язно запропонував нам:

— Сьогодні в Одеоні йде "Медея" Евріпіда. Підемо, друзі?

Дехто з туристів дуже зацікавився: йтиме "Медея"? У тому ж театрі, де вона йшла понад дві тисячі років тому! Та це ж здорово.

Але більшість з нашої групи не поділяли того захоплення:

— Може давніх греків це було й цікаво. А нам?.. Та ще грецькою мовою. Що ми зрозуміємо?

Наш розумний гід не нав'язував своїх уподобань, він запропонував компроміс:

— Поїдемо на якихось 15 хвилин, щоб ви уявили собі, що воно й до чого. Якщо комусь буде не цікаво, він зможе втекти.

І ось настав вечір. Ми приїхали в театр за кілька хвилин до початку вистави. Вечері театр мав набагато привабливіший вигляд. Звідкілясь лилося м'яке електричне світло, а з неба світив повний місяць, сяяли яскраві південні зорі.

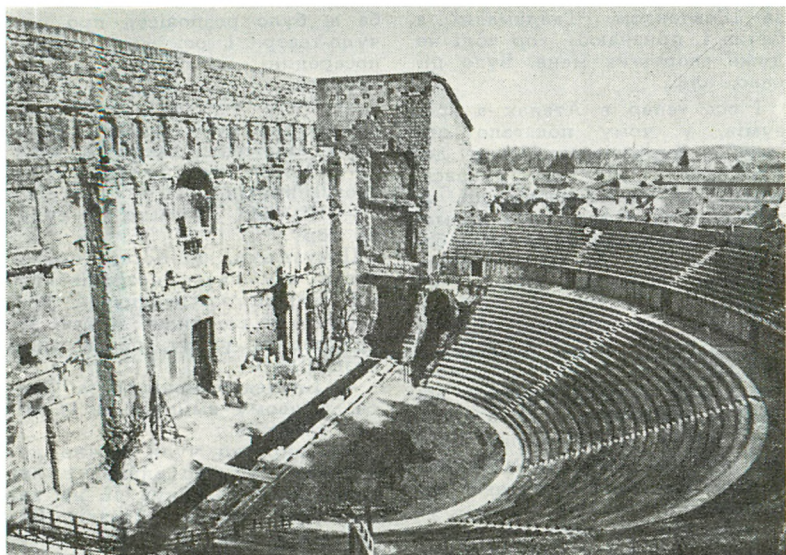
Майже всі місця в амфітеатрі були зайняті, а місць тих, кажуть, в Одеоні 17 тисяч. Щоб мармур не холодив, на сидіннях лежали тоненькі подушечки.

Продзвенів третій гонг. Поволі почала гаснути електрика. І також поволі, спершу ледве чутно, ніби з-під землі, полилася музика. На полі-сцені з'явилася, освітлена далеким прожектором, старенька жінка. Потім старенький чоловік з двома дітьми...

Стало тихо-тихо. Актори горіли майже пошепки, але виразно було чути кожне слово.

І раптом тишу прорізав розпачливий жіночий зойк: на сцені з'явилася Медея — донька царя Колхіди, яка полюбила грецького героя Ясона, вкрала для нього у батька золоте руно і втекла в Елладу.

Медея усім пожертвувала заради любови. А Ясон розлюбив її. І ось ми бачимо Медею в хвилини найбільшого розпачу. Вона проклинає Ясона і своїх дітей від нього. Вона молить Зевса, щоб убив її грізною блискавицею.

Зразок старовинного амфітеатру

В страшному розпачі сіла Медея на камені і зацімилася, мов камінь. І тоді вступив у дію хор — п'ятнадцять струнких і легких, як хмарки, дівчат. І здалося, що то заквилили разом п'ятнадцять Медей. Словами, співом і чудовими пластичними рухами вони передавали страждання і печаль Медей.

Захопившись видовищем, я надовго забув про своїх товаришів, не бачив їх. Але ось я згадав про них і озирнувся навколо. Давно вже минуло п'ятнадцять хвилин, а вони усі, як один, сиділи, мов зачаровані.

Ніхто з нас, українських туристів, не знав грецької мови і не всі знали навіть зміст "Медей". Але ми якимсь шостим чуттям розуміли все, що творилося на сцені.

Медея нарешті вгамувала свою страшну печаль, змінила її на ще страшніший гнів. І той гнів вона поклялась вилити в помсту.

— Помсти! — кричала Медея.

— Страшної помсти! — вторував їй хор.

І Медея, і хор виявляли свої почуття по-грецькому, а нам здавалося — по-нашому. Бо на сцені жило, буяло справжнє мистецтво! Пристрасно, з глибоким внутрішнім вогнем грала ролю Медей артистка Катіна Паксіну. Прекрасно грали її партнери, діяв хор. А все разом ніби оповивалося чудовою музикою.

Мене дуже вразив хор. Цю античну форму, як відомо, використав у нас Лесь Курбас у своїй постановці "Гайдамаки"

за Шевченком. "Тайдамаки" я бачив і, признаюся, хор тоді не дуже зворушив мене. Було цікаво, але...

І ось тепер в Афинах я зрозумів, у чому полягало оте "але"... Курбасівський хор деклямував і анемічно рухався, майже не доповнюючи дії. А тут дівчата в хорі — і драматичні артистки, і співачки, і балерини. Всі. Це наче німфи, оспівані поетами, зійшли на сцену...

Вистава тривала дві години без антракту. Коли спалахнула електрика, я глянув на своїх товаришів: якусь хвилину всі сиділи нерухомо.

— Невже кінець казці? Чого так швидко вона промайнула?

Наш гід Костас лукаво посміхався:

— А хто не хотів іти до театру? А кому незрозуміла грецька мова?

І нам стало ясно, як день: мова справжнього мистецтва — інтернаціональна, зрозуміла для всіх!

Наші артисти можуть запитати:

— Мабуть, грецьким артистам важко грати на повітрі? Може вони кричать у якісь труби, щоб було чути?

Ніяких труб не бачили, і вони не потрібні. Грецьких артистів виручас чудова дикція і чудова акустика. Ми побували в багатьох, подібних до Одеону, театрах. Особливо славиться акустикою театр у місті Епідавр на Пеллопонесі.

Прибули ми до епідавського театру вдень, коли там нікого не було. Трапилось так, що наш Костас дуже захрип, його ледве було чути. А тре-

ба ж було розповісти про цей чудо-театр. І ось він, ставши посередині поля-сцени, попросив нас:

— Буду говорити дуже тихо. А тому дуже прошу. Сідайте в амфітеатрі якомога далі.

— Може, поближче? — не зрозуміли ми.

— Ні, далі. Залазьте аж туди, на гору.

Почуваючи, що Костас приготував нам якусь несподіванку, ми залізли за двадцятий ряд, а дехто й ще вище. А він, залишившись унизу, почав тихо розповідати:

— Це театр менший за Одеон, у ньому вміщується 14 тисяч глядачів...

Ми виразно чули кожне його слово. Костас вийняв з кишені монету, кинув її на камінь. Ясно почувся брязкіт. Потім він жмакав у руках газету, рвав її на шматки, зітхав. Усе прекрасно було чути.

У цьому театрі уже лунали різні мови — сказав Костас. — А сьогодні хай з цієї сцени ще залунає українська мова!

Ми вийшли на сцену і з натхненням, але тихо-тихо, прочитали "Заповіт" Тараса Шевченка.

На жаль, ми не бачили сучасного театру Греції. Знаємо тільки, що театри там приватні і два — державні, так звані королівські. Один оперний, а другий драматичний. Драматичний має античний філіял, який ставить трагедії і комедії Софокла. Есхіла, Евріпіда, Аристофана, роз'їжджаючи по всій Греції. "Медеою" ми бачили в його виконанні.

Античний Коринт

Покидаємо чарівний Пеллопонес і ідемо в Атини. Кожен кі-

лометр дороги — цікава історія, знайома нам з дитинства. Цікавого дуже багато, але про все не розкажеш.

Втім про Коринт гріх не розказати. Мова йде про античний Коринт, руїни якого лежать в п'яти кілометрах від сучасного про його "золотий вік".

Уявіть собі, шановний читачу, що ви живете в третьому сторіччі до Різдва Христового і приїхали в Коринт у відрядження. Насамперед вам треба влаштуватися в готелі.

— Будь ласка, вибирайте який хочете. Їх кілька десятків.

Влаштувавшись у готелі, ви захочете погуляти.

— Будь ласка, є громадська лазня.

Покупавшись, вам захочеться поїсти.

— Будь ласка, є сорок чотири таверни.

А потім ідіть і помилуйтеся біломармуровим містом, чудовими статуями і фонтанами на вулицях і площах, завітайте в багаті торговельні пасажі, заванені товарами з усіх кінців тодішнього світу.

А згодом можете піти у величний храм Аполлона, на стадіон, до бочки, в якій живе знаменитий Діоген, послухати його філософський трактат про вгамування пристрастей.

Тимчасом настане вечір. Ви захочете їсти й розважитись.

Раджу піти в найелегантнішу таверну, яку можна назвати і клубом, і рестораном, і як хочете. Там ви зможете випити якого забажаєте вина, поласувати морозивом, послухати музику і побачити гетер, які танцюють поміж столиками і плавають у водному басейні.

Між іншим, раджу не закохуватися. Розповідають, що в одну з гетер закохався сам Олександр Македонський, надовго затримався в Коринті і тому ледве не програв однієї битви.

Але жарти жартами, а благоустрою старого Коринту можуть ще й зараз позаздрити багато міст сучасного світу.

Греки запевняють, що не римляни, а вони спорудили перший у світі водогін.

— Ходітьте, покажу, — сказав наш гід Костас. — Рештки того водогону існують і досі.

Старий Коринт лежить біля підніжжя високої гори. З неї б'є джерело. І от воду того джерела коринтці спрямували по кам'яних трубах та ринвах у свої будинки, комунальну лазню, у водний басейн, в якому плавали гетери, і комунальну вбиральню. Не вірите? Можете поїхати і пересвідчитись на місці.

Таким був античний Коринт, такою була майже вся тодішня Еллада.

ЖАБИ - ФЕНОМЕНИ

В одному з каналів в Амстердамі (Голляндія), біля якого знаходиться центр атомних дослідів, і до якого викидали хімічні рештки, недавно спостережено жаби-феномени. У деяких з них є 6 ніг а на кожній з них від 10 до 15 пальців. У інших пальці зрослися, або вирости на спині. Ще у третіх лапки зрослися з хвостом. Як стверджує голляндський біолог Гленжюс, який вивчав ці жаби, є це наслідок радіоактивного впливу, викликаного хемічними рештками від атомних дослідів.

ПЕРШІ РОКОВИНИ

Минає рік з того часу, коли 23-го лютого 1957 року в годині 7.05 рано, упокоївся на 53-ому році життя Данило Скоропадський, — останній гетьманич України. Був людиною високої європейської культури і виховання, нащадок давнього княжо-гетьманського роду України. Коли Гетьманич перебрав верховне керівництво гетьманським рухом від матері своєї — гетьманші Олександри, 5 листопада 1948 року, то зобов'язався непохитно і вірно зберігати та утверджувати найкращі традиції державних чинів, непокладаючи рук стреміти до з'єднання усіх українських творчих сил на найбільше діло — визволення України та відбудову і утвердження суверенної, соборної української держави.

Що Гетьманич виконував заповіт матері, то про це говорять факти його діяльності, це ствердили і українські патріоти в день похорону в своїх прощальних промовах над відкритою могилою Гетьманича, 2-го березня 1957 року.

Перебуваючи на чужині, гетьманич Данило закінчив середню освіту в Швейцарії, а високу в Німеччині, здобувши диплом інженера машинобудівництва.

Останнім часом працював як технічний директор підприємства в Англії, власником якого є п. Джус, американець українського походження. Працюючи, заробляв на прожиток свій і своєї родини, а решта заробітку відходила на українські визвольні справи. Жив дуже скромно, вставав в 7 годині ранку, варив собі сніданок і від'їздив до професійної праці на фабриках, що знаходилися на віддалі 35 миль від Лондону. Повертався звичайно в 7 годині вечора, знову готував собі вечерю і по ній засідав за свій простий стіл, на якому лежали десятки листів з усіх кутів світу, всі українські газети і журнали, а теж багато літератури англійської, німецької, французької. Працював Гетьманич часто до 2-3 год. вночі. "Я вже звик спати 4-5 год. денно — говорив — і почуваюся дуже добре. Крім того Гетьманич був почесним президентом Союзу Українців у В. Британії, головою Організації Допомоги Українському Студентству та брав велику активну участь в британських кругах, в яких мав немало приятелів української справи.

У своїх спогадах про останню зустріч з Гетьманичем, о.

**Привітання Гетьманича в таборі Авгсбург (рік 1947 або 1948);
ліворуч Владика УАПЦ, Преосв. Ігор**

протопресвітер Сергій Молчанівський пише: "...В середу 20-го лютого 1957 р. о год. 7.30 вечера, я з дружиною поїхали навістити Гетьманича. Він зустрів нас на вулиці і був дуже радий, що ми приїхали. Познайомив нас з сестрою гетьманівною Марією, показав нам свої родинні фотографії, альбоми, різні грамоти, родинний образ св. Апостола Павла. Нарешті попрощались. Гетьманич проводив нас по вулиці і був в дуже доброму настрої і задоволений, що ми відвідали його. Ми з дружиною вертались з

дуже гарним враженням від відвідин. Але моя дружина була здивована тою скромною обстановкою і умовами в яких жив Гетьманич. На її думку йому належало бути в багато кращих умовах... За два дні, одягаю рясу і епітрахиль, читаю молитви Сповіді, окроплюю свяченою водою неприютного Гетьманича в шпиталі... Не віриться, що два дні тому назад, бачив його здоровим, що шуткував, сміявся, а зараз... на смертному ложі... Біля 3-ої год. ночі, відходжу з шпиталю, записуючи число телефону. О

10-й рано телефоную і довідаюся, що в 7.05 рано Гетьманич відійшов від земного життя...”

Часто і мене Гетьманич викликав до себе на різного роду ділові розмови, а так само його особисті, особливо в справі його одруження я мав з Гетьманичем декілька розмов, в яких мене Гетьманич цілком офіційно представив свій наречений, панні Галині Мельник-Калужинській. В той день, підіймаючи склянку з вином, гетьманич сказав: “На моє і моєї нареченої щастя...”

Тамже мені Гетьманич сказав: “Як знаєте, я люблю швидко їздити на мотоциклі, і, як знаєте, я вже раз упав і порядно потовк собі боки, але як би щось трапилося поважнішого, то ж на вас, пане Веселовський, лежить, щоб ви повідомили українців, що Галина Мельник-Калужинська є моєю нареченою. В родині заручини відбудуться по приїзді моєї старшої сестри, гетьманівни Марії, яка

нас і поблагословить. Потім окремим комунікатом повідомиться світ.”

Коли я приїхав в день смерті гетьманича до Лондону, то гетьманівна Марія сказала мені, що Гетьманич заручився і офіційний комунікат мав вийти з початком березня 1957 року.

Та комунікат не вийшов... Гетьманич упокоївся напередодні вінчання. Наречена йшла на похороні у супроводі гетьманівни Олени і її чоловіка, маючи на руці зарученевий перстень з рубіном і перстень роду Скоропадських, який носив Гетьманич за свого життя на руці.

В сумний день роковин, схилимо свої чола перед прахом Його, молимо Бога Всевишнього, щоб скріпив на душі усіх українців — чесних патріотів, бо ж тяжкі часи для українського народу, та дав нам сил в єдності нашої доконати діло, що над ним трудився Покійний Гетьманич.

МОДЕРНИЙ ЧОЛОВІК — ПРЕКРАСНИЙ ПОКУПЕЦЬ

Анкета, переведена у великих американських магазинах, виявила, що в минулому році 40% усіх харчових товарів купили чоловіки. Десять років тому чоловіки купили були всього тільки 10% проданих харчів.

Модерний чоловік цікавиться кухнею і залюбки робить закупки, допомагаючи своїй дружині. Купуючи, чоловіки є щедрішими, як жінки. Це вони найчастіше купують усікі новості, особливо все те, що може змодернізувати домашнє господарство, заощадити час. Чоловіки є більш вразливі на добру виставку у вікнах магазинів і на опакування. Купці вважають чоловіків ідеальними покупцями.

ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ ЧЕРЕЗ "МИ І СВІТ"

Для вигоди наших Читачів, зокрема тих, кому далеко до висилкових центрів, наше Видавництво перебрало представництво

УКРАЇНСЬКОЇ ВИСИЛКОВОЇ ФІРМИ

"ЧУМАК І С-КА"

В Лондоні, Англія.

Ця фірма гарантує найнижчі ціни, солідний товар і найшвидшу доставку посилок. Цю гарантію скріплює ще авторитет нашого Видавництва, яке вповні відповідає за надіслані Вами гроші.

Як зразок низьких цін подаємо зміст одної зі стандартних посилок — для чоловіків:

3 $\frac{1}{2}$ ярд. дуже міцного матеріалу на убрання, темного кольору, і 2 $\frac{1}{2}$ ярд. доброї підшивки подз. ширини;

3 ярди міцного матеріалу на плащ "мельтон — гранатовий і три ярди подвійного грубої підшивки на плащ;

3 ярди попеліни на сорочку (біла або в кольорах);

1 пара вовняних скарпеток;

1 бритва — Солінген;

1 пара міцних юхтових чобіт — "Сібутс".

Все разом — вага 19 фунтів, ціна 64 долари з усіма платежами.

Посилка відходить негайно по надісланні Вами на нашу адресу грошей. Жадайте інформацій і каталогів.

**ВИСИЛАЙТЕ ПОСИЛКИ ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ ФІРМИ,
ЩОБ ЗАРІБОК З НИХ ЗАЛИШАВСЯ У СВОЇХ ТА ЙШОВ
НА УКРАЇНСЬКІ ЦІЛИ!**

ОБРАЗИ БЕЗ СЛІВ

Старовинні єгиптяни не жили в печерах. Вони мешкали в хатах з битої глини. Але поскільки вони не інтересувалися домами, в яких жили, то куди більше цікавили їх приміщення, де мали їх покласти по смерті, і будівлі, які вони ставили в честь своїх богів.

Сьогодні, майже скрізь на землі, вмерлих кладеться в землю, але єгиптяни не уважали землю гідним посмертним приміщенням. Надобавок, майже у всьому Єгипті земля була залита більшу частину року водами Нілю.

Єгиптяни вірили, що їх тіло по тисячах років знову повернеться до життя. Тому то фараони і багаті люди, які могли собі на це дозволити, веліли будувати для себе гробівці. Вони не робили їх з дерева, а з тривалого матеріалу: каміння і цегли. Вони бажали мати своє тіло в безпечному місці, щось наче в огнетривалій касі.

Коли вони вмирали, їх бальсамовано, значить законсервовано, щоб виглядали і трималися наче живі. Ці забальсамовані тіла, що їх називають муміями, кладено опісля в домовини, що мали форму тіла. На домовинах та на мурах їхніх гробівців і їх святинь, єгиптяни рисували і малювали образи.

Ці малюнки старовинних Єгиптян не зображували диких звірат, як рисунки печерних людей. Декілька таких було,

але не цього самого жанру. Більшість малюнків змальовувала особи: чоловіків і жінок, фараонів і їх подруг, богів і богинь.

Погляньте на єгипетські малюнки. Чи ви помітили щось дивне? Що? Спробуйте самі догадатись!

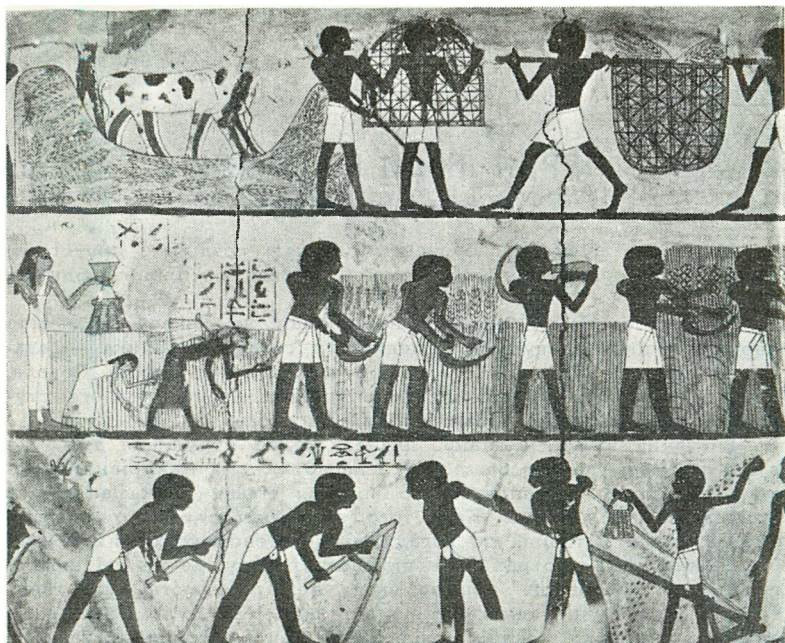
А от, — пригляньтесь добре, як вони малювали очі: голова стоїть профілем, а око прямо. І ще щось: тіло повернене лицем до вас, а ноги стоять профілем.

За часів старовинного Єгипту всі малірі рисували в той сам спосіб.

Усі ви знаєте малі ілюстровані журнали, славнозвісні американські камікси, де історію розказується образками. Інколи є на сторінці кілька слів пояснення, або й зовсім їх немає. Самі образки розказують історію.

Таким самим робом розказують історію старовинні єгипетські рисунки, з кількома словами тексту або й без нього. Там змальована історія фараона чи його дружини, що померли, їхні битви, полювання, церемонії. Коли ж є написані слова, над образом чи збоку, то й вони схожі на образи. Бо єгипетська азбука була складена з образів, що їх звано гієрогліфами.

Коли єгипетські мистці рисували фараона поміж народом, то вони робили його дуже ве-

Старовинні єгипетські малюнки на саркофагу

ликим, а всіх інших людей малими. Фараон мусів бути два, або й три рази вищий від своїх підданих, бо по цім можна було знати, що це визначна особистість.

Рисуючи товпу народу, єгипетські артисти не вміли робити меншими тих людей, що стояли далше, а більшими тих, хто був ближче точки зору. Всім їм вони давали той сам ріст, зате ж тих, хто був далше, ставили понад тими, хто був ближче.

Ми маємо тепер сотні різних відтінків фарб, а єгиптяни знали їх тільки чотири: червону,

жовту, зелену і синю (не враховуючи білої, чорної і брунатої). Але їхні краски були тривалими. Отже єгипетські малюнки залишилися однаково свіжими по тисячах років. Правда, вони були захоронювані від сонця, бо перебували в темноті, — на мурах святинь і гробівців (саркофагів). Це були дуже живі кольори. Для єгиптян всякі відтінки не мали значення. Вони вибирали ті кольори, які давали найкращий ефект: отже часто малювали людину яскравим червоним чи навіть і зеленим кольором.

(мг)

ПЕРШІ ЛЮДИ НА ВЕНЕРІ

ЗМІСТ ПОПЕРЕДНЬОГО*)

Ми продовжуємо в скороченому вигляді розділи з другої частини науково-фантастичного роману В. Владка "Перші люди на Венері".

У міжпланетному кораблі, астроплані, на Венеру прилетіла перша українська наукова експедиція в складі керівника — академіка Миколи Ринденка, геолога і астрофізика Вадима Сокола, вченого енергетика і відомого мандрівника Івана Луня та студентки політехнічного інституту Галини Ришко.

Вивчення чужої, незнані планети дуже утруднене тим, що в її атмосфері занадто багато вуглекислоти, отож мандрівники можуть виходити з міжпланетного корабля тільки в скафандрах з приладами для дихання. Крім того, як виявилось, Венеру населяють загадкові потвори, що нагадують велетенських хижих комах.

Галина Ришко потрапила в підземну печеру, де на неї напало гігантське страховище, панцир якого не пробивають кулі гвинтівки. На розшуки Галини Ришко вирушив Іван Лунь. Тим часом академік Ринденко і Вадим Сокол, вийшовши з астроплана, зазнали нападу хижого павука. Соколові вдалося виграти бійку з павуком, але Ринденко, який вийшов з астроплана без скафандра, отруївся вуглекислою — і невідомо, чи пощастить повернути його до життя, так само, як невідомо, що сталося в підземній печері з Галею Ришко...

Галя ясно відчувала, як в її ліву скроню раз у раз стукає маленький гострий молоточок: тук... тук... тук... Її вкритий потом лоб торкався холодного скла шолома. Дівчина знала: ось іще секунда — і кінець. Грізно рикала над нею тварина. І піднята лапа з широкими зубцями... Невже це останнє, що

їй доведеться почути й побачити в житті?..

Наче розірвані шматки довгої кінострічки пливали перед її очима. Уривки ці на мить спиналися, затримувалися, спалахували яскравими образами і потім зникали, замінюючись іншими. Скільки людина може згадати протягом лічених секунд, коли над нею нависла страшна, невідхильна небезпека, коли, здається, прийшов кі-

*) Початок див. "Ми і Світ", чч. 44, 45.

нець усьому? Протягом цих кількох секунд Галя встигла згадати чи не ціле своє життя, побачити, ніби стоячи осторонь, навіть малесенькі епізоди так виразно, немов вони знову викили перед її очима.

Ось вона, Галя, зовсім маленька, заїздила в стару шафу, де зберігалися завітні й пам'ятні для всієї родини реліквії, що залишилися від сивого дідуса, якого Галя знала тільки за вичіпними фотографіями...

А ось іспити у школі. Галя — відмінниця, вона завжди дуже добре вчилася і мама пишалася нею. І от, відповідаючи на іспитах, вона раптом забула... найпростішу формулу води! Смішно, по-дурному, але забула зовсім, наче ніколи й не знала. І не могла згадати, ковала слюзи образи, доки вчитель, зрозумівши хвилювання дівчини, не відпустив її на місце на хвилинку: "Ідіть заспокоїтеся, Рижко!" А за хвилину — дві Галя знову відповідала і блискуче довела свої відмінні знання.

Школа... інститут... лекції Вадима Сокола... все ж таки, мабуть, він любить її, милий Вадим з вічно скуйовдженим волоссям, хоч за весь час подорожі він не сказав їй про це ані слова і поведився зовсім не так, як там, на далекій Землі...

Всього кілька секунд — а як багато спогадів, думок про минуле — дороге, близьке! Воно відійшло назавжди, це безповоротне дороге минуле, воно тонуло у страшному ревінні розлюченої потвори, яка зараз знищить її...

І раптом це ревіння розітнув сухий тріск. Що це, постріл?

Ні, не може бути — звідки?

Але слідом за тим вже зовсім близько, чи не над самою головою дівчини пролунав другий постріл, голосніший, розкотистий, схожий на вибух. І страшна тварина, обірвавши ревіння, оглушливо завилала.

Допомога? Звідки? Хто?

Галя рвучко підвела голову, але зразу ж таки знову опустила її, почувши твердий, наполегливий голос Луня:

— Дівчино, лежати, не ворухитися! Жодних рухів, прошу. Не заважайте мені!

Лунь стояв на виступі скелі, що звисала з верхньої частини печери недалеко від отвору підземного ходу. В його руках була автоматична гвинтівка, з дула якої тягнулася тоненька цівка диму, помітна в промені нагрудного прожектора, що прорізував темряву печери. Лунь приглядався до дна печери, освітленого його прожектором.

Величезна потвора, що вже замірилася на Галю широкою зубчастою лапою, тепер шалено розмахувала нею в повітрі. Влучний постріл Луня, який встиг вмити прицілитись і натиснути спуск, розторожив цю лапу. Розривна куля його гвинтівки показала, на що здатні ці маленькі кулі. Твердий панцир лапи луснув, наче яєчна шкаралупа, м'ясо на місці розриву розлетілося на шматки — і лапа трималася тільки на вцілілих сухожиллях. Тварина вже не ревла, а дику вила, повільно і незграбно обертаючись назад. Вона ніби тупо міркувала: щойно ворог, який лежав перед нею, був приречений — і раптом небезпека прийшла з іншого боку. Тварина озиралася,

розшукуючи другого противника. Довгі її вуса промацували повітря. Потвора забула про Галю. Вона побачила яскравий промінь прожектора. Саме цього і хотів Лунь.

— Дивись-но сюди, будь ласка, — бурмотів він, тримаючи голову тварини на прицілі. — Чекаю тут ось. Підходь сюди ближче, прошу. Дуже прошу!

Легким рухом гіла він скерував промінь нагрудного прожектора прямо в очі тварини. Вона люто заревіла і, остаточно забувши про Галю, рвонулася на промінь, який дратував її. Але рухатися потвора могла лише повільно, їй заважали поранені лапи.

— Правильно, сюди, — немовби заохочував її Лунь. — Галю, гадаю, вам більше не треба боятися. Можете підвестись, коли хочете. Як почувате себе? — Він говорив таким спокійним тоном, наче і взагалі не було ніякої небезпеки, наче не до нього наближалася розлючена тварина. І його напружений стан виказувала тільки особлива уповільненість, розміреність мови. Здавалося, Лунь старанно добирав кожне слово і надто вже чітко вимовляв його.

Галю підвела голову. Вона побачила промінь прожектора, що прорізав густу темряву печери. Цей сліпучий промінь з'єднував темну постать людини в скафандрі на високому виступі скелі і гігантську потвору, яка з ревінням повзла знизу до неї.

— Чому не відповідаєте, Галю? — так само спокійно і розмірено проговорив Лунь. — Як почувате себе? Занадто довго мовчали. Боюсь, розучилися говорити, так?

Слово честі, це було неймовірно! Галю з захопленням дивилася на темний силует на скелі: до Луня підповзає ця страшна потвора, зараз кине́ться на нього, — а він ще жартує!

— Все гаразд, пане Іване, — відповіла дівчина якомога веселіше, найбадьорішим тоном, на який вона була здатна зараз. Їй страшенно хотілось говорити так само безтурботно, як звертався до неї Лунь. — Трохи втомилася. Дуже вже чіплялася до мене ця тварина.

— Проте нічого, ми зараз поставимо на ній крапку.

— Тільки ви обережніше, Іване. Вона може раптом кину́тись. І потім, вона панцирована. Куля не бере, адже я багато стріляла...

— Це як до кулі, думаю... Дуже повільно повзе́ш, ти!

Останні слова Луня стосувалися, зрозуміло, тварини, яка доповзла до стіни і нерішуче спинилася. Де ворог? Виступ скелі закрив від неї постать людини в скафандрі. Вуса потвори шукали в повітрі противника, обмацували стіну, підніжжя скелі. Мабуть, тварина відчувала, що ворог десь на горі. Вона шкребла стіну, вириваючи з неї велике каміння, і відкидала його вбік: тварина збиралася підвестися на задніх лапах і лізти вгору.

— Е, ні, так незручно, — сказав Лунь, з поля зору якого теж зникла голова тварини. Він пересунувся ближче до краю виступу. — Ось так, гадаю, буде краще. — З цими словами він швидко підкинув гвинтівку і, майже не прицілюючись, натиснув на спуск. Знову пролунав сухий постріл, що відгук-

нувся луною в печері. Але значно голосніше, ніж луна, струсував повітря короткий вибух: це вибухнула в тілі тварини розривна куля.

Її було б досить для того, щоб покласти на місці першого-ліпшого великого звіра на Землі. Але потвори Венери були інакші. Заревівши від болю, велетенська тварина кинулася вгору, чіпляючись лапами і щелепами за виступи скелі і видираючись туди, звідки стріляв Лунь. Люте ревіння сповнило печеру, часом воно переходило у пронизливе виття, і тоді було чути, як униз, у середині печери, несамоовито верещали перелякані дитинчата.

Галія зблідла. А що, як потвора встигне кинутися на Луня?.. Але тут-таки вона побачила, як Іван спокійно відклавав убік гвинтівку, зняв з пояса одну з атомітних гранат, повернувся на ній запобіжник і замахнувся нею.

— Галія, укрійтеся, кидаю! — почула дівчина його владний голос.

Рука мисливця майнула в повітрі. І з ту ж саму мить він зник за виступом скелі. А граната, наче маленький камінець, полетіла вниз. Галія припала до скелі.

Великий сірий клуб диму, прорізаний гострими язиками полум'я, виник над головою тварини. Люте ревіння миттю потонуло в заглушливому гуркоті вибуху. Згори, із склепіння печери, посипалося каміння, збите повітряною хвилею, яка відчутно штовхнула і Галю.

Голова Луня з'явилася над виступом скелі. Він уважно дивився вниз.

Гігантський тулуб його воро-

га важко осів на землю під скелею. Широкі лапи конвульсійно сіпалися. Два довгі відростки на кінці тулуба розсувалися і знову сходилися, немов леза величезних ножиць. Ось тулуб завмер — і лише час від часу по ньому пробігали конвульсії і підіймали яку-небудь частинку панцира. Хмари сірого диму розходилися з'явистими клубами під склепінням печери. Вони розпливалися в повітрі і осідали на стіни й землю.

— А крапку ми все ж таки поставили, так, Галю? — промовив Лунь. — Як гадаєте?

Так, Галія бачила жажливі наслідки дії атомітної гранати. Там, де щойно підводилася грізна панцирована голова потвори, — тепер громадилися безформні уламки грубого панцира, розшматоване м'ясо, ялась перемішана каша. Потвора безумовно перестала бути небезпечною.

— Ніколи не думала, що атомітна граната така сильна, — чесно призналась Галія.

— Так, міць у ній є, — незворушно погодився Лунь. — Вважаю, тепер треба йти додому, до товаришів. Вони дуже турбуються, гадаю. Мало знають про вас. А тепер і про мене теж... А як вам перебратися до мене? Дуже далеко ви забігли від входу... Ага! Ось так, заждіть трохи.

Він зручніше вмовстився на своєму виступі скелі і розгорнув моток капронового канатика, перекинутий через плече. Досвідченим поглядом Лунь виміряв відстань, яка відокремлювала його від дівчини, і спритним, вмілим рухом кинув моток в її бік. Розгортаючись

у повітрі, моток пролетів над нерухомою твариною до Галі.

— Ловіть!

Проте ловити не довелося. Решта мотка м'яко впала на плоску скелю перед Галею — і їй лишилося тільки простягнути руку, щоб узяти його. Тонкий канатик з'єднував тепер її з Лунем, який тримав у руці другий кінець.

— Дуже добре, — задоволено вимовив мандрівник, побачивши, як Галя взяла кінець канатика. — Тепер обв'яжіть себе — як поясом. Треба міцно, добрим вузлом. Умієте?

— Ще б пак! — ображено відгукнулася дівчина, зав'язуючи канатик потрібним вузлом.

— Дуже добре, — повторив Лунь. — А як ті, інші тварини, вони небезпечні? Дуже скавучать. Це дітки?

— Так, пане Лунь, мені здається, від них небезпеки не буде. Вони наче ведмежата, тільки більші. А що мені тепер робити?

— Іти сюди. Тримайтеся за канатик.

Лунь швидко перебирав руками, підтягуючи до себе канатиком Галю, яка широкими кроками майже бігла до нього, балясуючи руками; в одній з них вона тримала гвинтівку. На ходу дівчина спитала:

— Пане Лунь, а ви помітили, як відповідають нам, коли ми говоримо, ці дивовижні камінці? Як тільки скажеш що-небудь, вони відразу засвічуються. Та ви подивіться самі. Ось виключіть на хвилину прожектор, і ви побачите.

— Спочатку скажу, що з вами, мабуть, усе гаразд. Дуже добре йдете. Значить, нічого не пошкодили, правда?

— Так, так, Іване, зі мною все гаразд!

— Тоді можна говорити також і про камінці. Як ви сказали, вони відповідають на розмову? Цікаво...

Він виключив прожектор. Печеру наповнила голубувата півтемрява.

— Дивіться! — голосно сказала Галя, наперед тішачись ефектом, що його мав створити її вигук...

І справді, вкраплені у стіни камінці покійно відповіли їй яскравим голубуватим сяйвом, яке переливалося неспокійними хвилями.

— Дуже, дуже цікаво, — відгукнувся Лунь, оглядаючись на всі боки. — І щоразу так? Я не помітив, мабуть, світло прожектора заважало.

Кожна його фраза викликала щоразу нову хвилю блакитного світла, яка починалася біля нього і котилася далі, в глиб печери і замирала там.

— Так, гарно, — підтвердив Лунь. — проте зараз мало часу на розваги. Ідіть швидше, Галю, треба повертатися.

Ближче до середини печери Галі стало важче йти. Їй перетинало дорогу каміння і земляні купи, між якими дівчина пробиралася вже значно повільніше. А далі на її шляху копірсалися схожі на ведмежат кошлаті тварини. Можливо, вони також помітили наближення Галі, бо злякано заверещали і подалися назад. Дівчина замахнулася в їх бік гвинтівкою — і дитинчата потвори служняно поповзли вбік. Вони не були такі войовничі, як їх мати.

— Добре, женіть їх, — схвалив Лунь, який уважно стежив

ВИБЕРЕМО "МІСС УКРАЇНУ" НА ЕМІГРАЦІЇ!

Це перший цього роду почин серед української еміграції і ми свідомі всіх зв'язаних з цим труднощів. Але велика громада Читачів "Ми і Світ" хіба потрапить це зробити.

На перший погляд вибір "Місс України" видається пустою забавкою. Але так воно не є. Бути вибраною найкращою, це для молоді дівчини дає не тільки славу, але часто і кращу працю та інколи й жениха-князенка. Краса українських жінок залишається часто непоміченою не тільки для чужинців, а й для своїх, хіба що з великими труднощами пошастить їм часом пробитися серед чужого середовища.

Якщо матимемо змогу робити наш Конкурс періодично, що року (а це ми хочемо робити!), то ми певні, що на наших "Місс" звернуть також увагу чужинні реклямні, фільмові та інші кола. Отже починаємо!

УМОВИ КОНКУРСУ:

1. Участь беруть тільки дівчата у віці 16-30 років.
2. Учасниця мусить бути раніше вибрана "королевою" чи бодай "князівною" на якомусь українському балі (в місцевостях, де українські забави не відбуваються, — на чужинному) і це має бути стверджене посвідкою організації, що влаштовувала забаву.
3. Виймово будуть брані до уваги також ті дівчата, що їх красу ствердять підписами найменше десять Читачів "Ми і Світ".
4. Учасниці надсилають три різні фота до Редакції "Ми і Світ", з яких одне буде опубліковане в журналі (на кошти кліші слід залучити 3 долари).
5. Конкурс триває від 1 лютого по 20 червня ц. р. Вміжчасі будуть публіковані поодинокі фотографії. Всі разом будуть вони ще раз видрукувані в журналі за липень.
6. Починаючи з квітня, в журналі будуть поміщувати купони, які Читачі будуть вирізувати і з прізвищем надсилати Редакції.
7. "Місс Україна" буде проголошена в жовтневому числі і тоді на обкладинці "Ми і Світ" появиться її фото.

Всі організації, зокрема молодечі, просимо допомогти у переведенні цього конкурсу. Просимо також поспішати з надсилкою зголошень фот, бо перші кандидатки матимуть можливість діставати голоси вже від появи перших купонів у жовтневому числі.

за рухами Галі. — А от вам буде важче.

Між дівчиною і високою скелею, де стояв Лунь, лежало величезне тіло тварини. У світлі променя прожектора, який освітлював шлях Галі, було видно, що життя ще не зовсім покинуло це потворне тіло. Воно ще час від часу здригалось і повільно рухало вцілілими лагами. Галя розгублено зупинилася, не знаючи, що робити далі. Але голос Луня твердо сказав:

— Не обходить навкруги, немає часу, Галю. Просто по тілу підіймайтесь. Воно не пошкодить. Звісно, треба далі від лап, щоб випадково не зачепити. Буду підтримувати вас. Сміливіше!

Правда, іншого виходу не лишилося, обходити довелося б дуже далеко. А тіло тварини являло собою зараз начебто крутий схил від високої скелі, де стояв Лунь, до того місця ьнизу печери, до якого дійшла Галя. Не вагаючись, зібравши есю рішучість, дівчина стрибнула на тіло потвори. Їй здалося, що воно здригнулося під її ногами. Але Лунь уже енергійно підтягував Галя до себе, допомагаючи їй підійматися по кошлатому тілу. Ногі їй сковзались і плутались у густій шерсті, що вкривала тварину. Проте, Галя йшла, зіцпивши зуби і думаючи тільки про одне — як би не ухилитися вбік і не опинитися в небезпечній близькості від довгих і широких лап, які ще ворушилися.

— Добре, добре, Галю, — підбадьорював її Лунь. — Уже залишилося зовсім трохи. Візьміть трошечки вправо... Так! —

Він стежив за кожним її кроком.

Останнім стрибком Галя опинилася під самою скелею. Лунь міцніше уперся ногами в каміння і з силою смикнув до себе канатик, що натягнувся, немов струна:

— Вгору, Галю!

Майже лежачи спиною у петлі канатика, Галя переступала ногами уздовж крутої скелі. Вище, вище! Вона відчувала, як канатик підтягує її; дівчині лишилося тільки допомагати Луневі, який швидкими міцними рухами тягнув її до себе. Руками Галя схопилася за верхній край скелі. Гвинтівка висіла у неї за плечима.

— Так, дуже добре, — змієним від напруження голосом промовив Лунь.

За кілька секунд Галя стояла поруч з ним. Вона міцно стискувала великі й надійні руки Луня, який врятував їй життя: без його допомоги вона давно загинула б. Дівчина гарячково шукала якісь особливі слова подяки. Але немов навмисне всі слова, що спадали їй на думку, здавалися зовсім сірими, нудними! Лунь широко посміхався, дивлячись їй просто у вічі. І, побачивши його енергійне, міцне, наче вирізьблене з каменю обличчя з примруженими ладідними очима, відчувавши потиск руки Луня, Галя зрозуміла, що ніяких слів подяки їй не треба, що Лунь зробив так, як зробила б на його місці і вона сама, прагнучи допомогти другові й товаришеві, який потрапив у біду. Тому вона тільки ще міцніше стиснула руки Луня, намагаючись вкласти в цей потиск всю свою вдячність і повагу до нього. І в ту ж мить

Галя збентежено відвернулася: як невчасно! невідомо чому виступають на очах непрохані зрадницькі сльози!..

Лунь з дружньою ласкою обійняв її за плечі:

— Це зовсім нічого, Галю, нічого! Коли людина багато пережила, відчула, нерви трохи не витримують. Потім людина ледь-ледь відпочине, і стає добре, весело. Дуже цікавлюсь, як ви потрапили сюди? Думав-думав, не можу зрозуміти. Розкажіть, будь ласка.

Спочатку нерішуче і зніяковіло, потім дедалі вільніше й веселіше Галя стисло розповіла про свої пригоди після того, як вона впала з схилу міжгір'я. Лунь уважно слухав, похитуючи головою. Він поглядав то на дівчину, яка не приховувала в своїй розповіді нічого, то на чарівні камінці в стінах і склепінні печери, які весь час яскраво спалахували, коли Галя говорила швидко, і пригасали під час павз, коли дівчина застигала, згадуючи про свої необмірковані вчинки. А вислухавши Галю до кінця, Лунь сказав без тіні посмішки:

— Завжди людина сама собі робить гірше. Загубили передавач — погано. Пішли під землю — ще гірше. Чому не зачекали? Давно усе було б добре. Тепер теж добре, нічого, — поспішив він додати, помітивши, що Галя знову зажурилася: зничайно, їй було і прикро, і соромно думати про те, скільки вона завдала тривоги товаришам.

— Іване, я... — почала Галя.

Лунь не дав їй закінчити:

— Добре розумію все. Ще будете розповідати Миколі і Ва-

димові. Мені вже не треба. А ваш передавач у мене, — показав він собі за спину. — Зараз же спробую сказати товаришам, що знайшов вас. Якщо вони почують, дадуть відповідь.

— Як? — здивувалася Галя. — Адже передавач астроплана пошкоджений?

— Так, пошкоджений, — погодився Лунь. — Говорити не можна, подавати короткі радіоімпульси можна. Микола обіцяв відповідати мені так. Він натискує ключ — у мене дуже гуде. Спробуємо, як це виходить.

Він включив передавач і голосно, чітко вимовив:

— Миколо! Ми повертаємося. Галя тут, зі мною. Все гаразд. Прошу, підтвердіть, що чуєте!

Обоє напружено вслухались, чекаючи на відповідь. Мовчання. Минали секунди за секундами. Відповіді не було. Галя подивилася на Луня:

— Мабуть, не чують?

— Мабуть, — похмуро погодився Лунь. — Тоді нам треба скоріше йти туди. Не люблю, коли довго не знаю, що там. Ходімо, Галю. — І він швидкими кроками рушив до підземного ходу.

Дівчина слухняно пішла слідом за Лунем, — і зразу ж скрикнула. Гострий білий наче ножем полоснув їй ногу.

— Що таке? — озирнувся Лунь.

— Не знаю... дуже болить нога... вогнем пече.

— Де? — Лунь був уже біля неї.

Галя вказала на ліве стегно...

— Може статися, ви вдарилися цим місцем?

— Ні... і дуже пече...

— А як же ви щойно йшли? Як викараскувалися?

— Не знаю. Тоді не боліло. А зараз... ой!

Лунь замислився. Швидкими, впевненими рухами він обм'яв ногу Галі, перевірів, чи вільно вона згинається у суглобах. Дівчина насилу стримувалася, щоб не застогнати, коли рука Луня торкалася її стегна.

— Всередині нічого не болить, — сказала вона, — це зовні... ну, ніби я облекла ногу...

— А як же це? Чи можете ви все ж таки йти? Спробуйте!

— Я спробую, — відповіла Галя. Вона зробила кілька кроків. — Так, можу. Боляче, коли тканина тре ногу. Проте нічого, я підую.

Вони вже вийшли з печери, коли Лунь, який весь час підтримував Галю, спитав у неї:

— Можливо, це той кліщ? Де він укусив вас, прошу?

— Сюди, — вказала Галя на коліно.

— А де болить?

— Значно вище. І зовсім зовні.

— Хм... якщо кліщ був отруйний, то чому отрута пішла вгору? І чому тільки вгору?..

Вони йшли підземним ходом. Галя припадала на ліву ногу:

сильний пекучий біль не зникав, а час від часу навіть посилювався. Лунь підтримував дівчину під руку. Тепер він змушений був відмовитися від своєї звичної швидкої і легкої ходи.

Галя намагалася стримуватись від болісного стогону. І все ж таки іноді вона, стискаючи зуби, глухо стогнала. Тоді Лунь міцніше підтримував її і лагідно говорив:

— Тримайтесь, тримайтесь, дівчино. Нам уже недалеко. А якщо стане зовсім погано, донесу вас. Гаразд?

— Ой, що ви! Цього ще бракувало! Я вам стільки завдала клопоту, та ще й нести! Ні, ні, я дійду сама!

Але йти їй було дуже важко. Галя йшла повільно, кожен рух наче обпікав їй ногу. І кожний крок здавався нестерпною мукою. Але вона йшла і йшла вгору, нескінченного підземного ходу.

А навколо голубуватим саявом світилися, спалахували і згасали дивні камінці в стінах — ще одна загадка таємничої природи невідомої планети, яка приносила мандрівникам нові й нові несподіванки...

(Далі буде)

НЕЗВИЧАЙНЕ СТВОРІННЯ

Один канадієць, що недавно прибав з Європи, розказує про свої відвідини одної великої печери в Югославії, де живе дивне створіння — протея, рід черепахи з "людською" шкірою, яка віддиhaє у воді зявами, а на повітрі легеними.

Ця черепаха має ще й інші інтересні прикмети. Вона зносить яечка, коли температура переступає 59 ст. Ф., коли ж холодніше, то приводить на світ свої малятка живими.

Не маючи очей, вона реагує на світло. Цей останній феномен трапляється, до речі, також у багатьох інших морських звірят, в яких змісл зору не сконцентрований в очах чи очних плямах, а розпорошений по всьому тілі.

Стефанія Нагірна

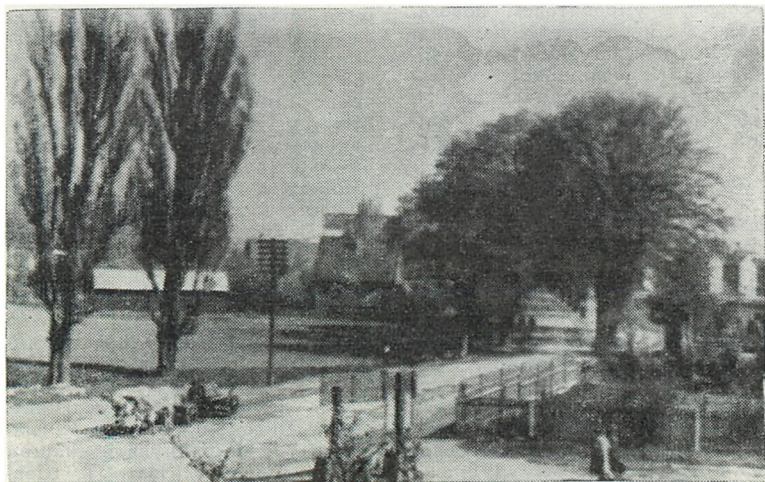
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В РЕГЕНСБУРЗІ

Перегортаючи сторінки нашого минулого після другої світової війни, натрапляємо на деякі світлі моменти життя тодішньої української еміграції, що назавжди залишаться в нашій пам'яті.

Вже в самих початках, після укладку Німеччини, в силу необхідності, почали творитися в більших скупченнях еміграції українські громадські організації, що, в першу чергу, старалися про правний захист людей, головно від примусової репатріації.

Також, з огляду на велику кількість дітей і молоді, які в наслідок постійного мандрування не могли вчитися в школах та не відвідували українських церков, згадані громадські організації почали акцію розбудови українського шкільництва та церковного життя. Постепенно поставали школи, курси, хори, театри, творилися видавництва книжок, журналів, часописів і т. д.

Таке культурно-освітнє та громадське життя розвинув Український Допомоговий Ко-

При в'їзді до кол. українського табору в Регенсбурзі

мітет під головуванням о. Богдана Ганушевського і в місті Регенсбурзі над Дунаєм у Баварії.

Вістка про зорганізування цього Комітету миттю облетіла Регенсбург та околиці, де сотні українських емігрантів працювали у німецьких баверів, або тинялися безпритульно і безрадно, не знаючи, що зі собою робити. Згадати тільки, скільки то людей тиснулося в малих приміщеннях У. Д. К. за всякими інформаціями і порадами, чи щоб побачити земляків і розрадити душу. Інколи можна було бачити зворушливі сцени зустрічі близьких собі людей, які довгий час не бачилися і не знали про себе.

Старанням цього Комітету, американська військова влада дала також дозвіл на відкриття української народної школи та української гімназії. Організатором і управителем новоствореної української народної школи іменував Комітет енергійного та досвідченого учителя Юрія Теодоровича, що за короткий час підібрав відповідних учителів, проголосив вписи учнів, перевів у половині серпня 1945 р. вступні іспити і з початком вересня почалося навчання в тимчасовому приміщенні, яке відступив У. Д. Комітет. Там також відбувалося навчання української гімназії під дирекцією проф. Миколи Беличка.

Хоч у тих приміщеннях було тісно і спочатку діти не мали ні підручників, ні шкільного приладдя, то добра воля і віддана праця управителя та вчителів перемагали всі труднощі. Восени того року американська допомогова організація УНРРА

заклала на передмісті Регенсбурга оселю для бездержавних українців, яку почали заселювати українці, які жили в місті та околиці. Тоді перенесено там і наші школи, що їх приміщено в будинку бувшої німецької школи. Але й там впродовж кількох перших тижнів, за браком підручників, зошитів, паперу, олівців, а навіть і крейди була дуже важкою праця і для вчителів, і для дітей. Однак зорганізований Батьківський Клуб поставив собі за завдання допомагати школам в адміністративно - фінансових справах, опікуватися біднішою дітворою і старатися про шкільне приладдя, а УНРРА дбала також про здоров'я дітей.

Зацікавлення школою щораз зростало. Вже в першому шкільному році збільшилося дітей вдвоє (з 48 на 96), а в дальших роках треба було творити рівнобжні класи, бо число учнів в нар. школі збільшилося до 287. Навчання велось за наміченим планом. Велику увагу присвячувано вихованню дітей у релігійному та національному дусі. Ці ідеї заціплювали вчителі на виховних годинах, а священники обох віровизнань (о. Володимир Шевчук і о. Пантелеймон Шпилька) на годинах релігії та на шкільних проповідях у церкві. З виховною метою влаштовувалося впродовж шкільного року декілька імпрез — одні, щоб познайомити дітей зі звичаями українського народу (Свят-Миколаївський Вечір, Ялинка, Свячене, Вечір Писанки), інші щоб навчити дітей шанувати наших великих людей (Свято Т. Шевченка, Свято в честь Митрополита А. Шептицького, С. Пет-

Діти Рідної Школи в Регенсбурзі вітають Впреосв. Апостольського Візитатора, архиеп. Івана Бучка

люри та Є. Коновальця), і щоб діти пам'ятали про визначні події нашої славної минувшини (1 листопада 1918 р., 22 січня 1919, Свято Крут, УПА та ін.). В усіх імпрезах брали активну участь діти, завжди старанно підготовлені управителем та вчителями. На цих виступах дітей увагу глядача приковував "Шкільний хор" зі своїми гарними солістами (Стефанія Антоняк, Ольга Маркус, Оксана Нагірна, Юрій Оришкевич, Орест Кавка й інші), під вмілим проводом учителя співу Юрія Яримовича. Цей хор виступав також декілька разів на міжнародних імпрезах, організованих УНРР-ою чи Американським Червоним Хрестом,

викликаючи захоплення та подив чужинців. Всі імпрези мали не тільки добре підготовлену програму, але завжди були також прекрасно оформлені назовні — декорація сцени, мистецькі афіші та програмки. Майже вся дівтора У. Н. Школи належала до орг. "Пласт". А що управитель школи та деякі вчителі були активними пластунами, то не дивно, що праця в Пласті була ведена зразково.

Ця школа може похвалитися також декількома виданнями, як напр. гарно оформлене "Звідомлення У. Н. Школи за навчальний рік 1945-46", де докладно змальований шлях тієї школи від її засновання й осяги за весь рік. Крім цього У. Н. Шко-

**Титульна сторінка
журналика Нар. Шко-
ли ім. Митрополита
Андрея Шептицького
в Регенсбурзі**

ла видала ще три книжечки для дітей — Юліяна Тарновича "Хочу бути здоровий" та Романа Завадовича "Князь Марципан" і "Коли сходить сонце..."

Але найбільш помітною подією в житті Української Народної Школи в Регенсбурзі був день 14 лютого 1948 р., коли цій школі надано патронат Митрополита Андрея Шептицького. Цей святочний день почався врочистою Службою Божою, що її відправив Апостольський Візитатор о. Николай Вояковський. Підчас Служби Божої співав шкільний хор, а підчас панахиди хор "Сурма" під диригентурою проф. О. Плешке-

вича. Святочну академію з цієї нагоди відкрив управитель школи, вітаючи присутніх священників, представників таборової управи, батьків, учителів та дітей. У своїй промові управитель школи підніс заслуги великого приятеля і добродія української молоді, сл. п. Митрополита Кир Андрея. Опісля представники наших організацій, з Апостольським Візитатором у провіді, підписали грамоту, яка надавала школі назву "Українська Народна Школа імені Митрополита Андрея Шептицького в Регенсбурзі". В Грамоті закликається Учительський Збір виплекати в серцях

та між українськими дітьми та гороткі спомини, вірші й оповідання Йому присвячені.

Обсервуючи вже тепер деяких колишніх учнів Української народної школи ім. Митрополита А. Шептицького в Регенсбурзі, приємно стверджуємо, що ці високі ідеали, які перед 10 роками вщиплювали дітям управитель школи, вчителі, священники та Пласт, збереглися в серцях дітей по сьогодні.

Тому в 10-тиріччя надання цій Школі патронату, вітаємо

Сторінки філателіста

З ВИСТАВОВИХ ЗАЛЬ

* У м. Балтімор, ЗДА, в дні 11-13 жовтня 1957 року відбулася перша міжнародна виставка державних повністок, т. є листів, листівок, опасок з надрукованими поштовими марками, переказів для пересилання грошей та посилок, і т. д., на якій відомий український філателіст д-р Є. Котик (Нью Джерзі) здобув ще одне міжнародне філателістичне відзначення, — срібну медаль, за його збірку українських державних повністок 1918-1920 років. Гратуємо!

* Американський філателіст А. Сіттіс на філ. виставі в Белінггам, ЗДА, (31. У. — 2. УІ. 1957), здобув другу нагороду — срібну медаль і додаткове відзначення — стяжку, за збірку українських пластових марок. Світлина з цієї вистави виявляє, що той чужинець — зрештою не одинокий — дуже добре орієнтується в пластових філ. виданнях та вміє їх естетично розкласти і правильно описати. Треба відмітити, що укра-

задум кол. управителя школи Юрія Теодоровича — зорганізувати З'їзд-зустріч, щоб відновити контакт поміж кол. учнями школи та вчителями і поглибити товариське життя, яке було так гарно започатковане в регенсбурзькому таборі. З'їзд відбудеться в кінці червня ц. р. Він дасть змогу спостерігати духовий розвиток та зацікавлення кол. учнів. Декілька годин, переведених разом, напевно надовго залишать світлий спогад у душах учасників Зустрічі.

Інські пластові марки, попри, очевидно, українські державні марки, втішаються серед чужинецьких філателістів найбільшою популярністю з усіх наших марок, а правильне їх описання в збірках, з відповідними коментарями, успішно пропагує наше ім'я. Тільки побажати б, щоб Пластова організація, добившись таких успіхів в ділянці філателії, задержала здобуті позиції і в майбутньому видавала справді мистецьки виконані марки, та щоб при їх видаванні і поширюванні докладно придержувалася загальних норм, прийнятих у філателістичному світі.

* Врямцях УІСвітового фестивалю молоді і студентів в Москві (28. УІІ. — 11. УІІІ. 1957) відбулася теж міжнародна філателістична виставка, де були показані м. і. й українські державні марки 1918-1920 років. Кореспонденти підслухали розмови деяких учасників фестивалю, які негодували з того

приводу, що на тих марках був державний герб України — тризуб. Хоча у тій виставці брало участь понад 200 філателістів із 49 держав, то не було навіть і половини найвидатніших колекціонерів. Чужинці і філателісти СССР майже зойкотували виставку. Все таки помітно, що і в ділянці філателії є деяка "відлига" в СССР. В Україні мають відкритись правильні філ. товариства в Києві і Харкові.

* Про те, хто бере участь у філ. виставках найкраще говорять імена першунів, які одержують нагороди за найкращі експонати. Наведемо тільки один приклад. Відомий і впливовий католицький архієпископ Нью-Йорку, кардинал Ф. Спелман тільки в одному, 1957 році, здобув дві міжнародні нагороди за свою збірку марок з релігійною тематикою. На виставці в Тель-Авів, Ізраїль, журі признало йому золоту медаль, а в Нью Делі, Індія, його збірка здобула срібну плякету. Нагороди вручили йому дипломатичні представники обидвох держав.

* Великі американські філателістичні товариства, підготовляючи свої щорічні філ. виставки, так підбирають час виставки, щоби тоді саме вийшла нова американська марка. Рисунок марки буває тематично пов'язаний із зацікавленням членів клубу. В програму виставки обов'язково включають урочистий акт передавання марки в обіг, видаючи спеціальні конверти-першоднівки, листівки, наліпки тощо. В акті передавання марки для публічного вжитку беруть активну участь (про-

мови) високопоставлені державні урядовці, військовики, деколи з президентом Айзенгавером включно. Мірною зацікавлення маркою і виставкою є звіти Поштового Департаменту у Вашингтоні про те, скільки продано марок та скільки конверт-першоднівок перепечатано в першій дні продажу марки.

Для прикладу згадаємо, що при кінці листопада 1957 р. відбулася філ. виставка об'єднаних американських торгівців марками. В тому часі, в дні 22. XI., вийшла нова американська марка з журавлем і журавлятами.

Для різноманітності цю марку в першій дні її продажу продавано в трьох американських містах. (Звичайно є тільки одне місто продажу). Поштовий Департамент оголосив, що в першому дні в усіх трьох містах продано 3,421.548 марок, а пошти тих міст в першому дні перештемпелювали 778.287 конверт-першоднівок, з того, 82,026 конверт перештемпелювали поштовою станиця, яка була влаштована в приміщенні згаданого виставки. На маргінесі згадаємо, що найвищий продаж американських марок в першій дні випуску (17. У. 1947) був 7,586.257 штук марки за 3 ц., що її видали для відмічення століття появи першої марки. Ці цифри хіба найкраще вказують на силу і зацікавлення філателією і виставкою. Не дивно отже, що найбільший американський філ. тижневик, формату пів-газети, має 24 сторінок друку й ілюстрацій та 60.000 передплатників, а другий зчergi ілюстрований філ. тижневик має 34 сторінок друку й ілюстрацій на доброму папері і 30.000 постійних відборців.

С. Гела

ОЧІ — ДЗЕРКАЛО ДУШІ

Кажуть поети, що очі є дзеркалом душі. Це правда і тому в першу чергу треба дбати про те, щоб очі були здорові. Головно йдеться про гігієну очей, отож подаємо як слід слідкувати за очима і зором. Насамперед треба знати, що час-до-часу слід перевірити очі у лікаря, а вже обов'язково піддатися докладним оглядинам треба дітям у шкільному віці та після дорослим, біля 45 року життя. Саме в цей період зір часто починає слабнути і при відповідному лікуванні та поведінці можна цьому зарадити.

Око складається з двох засадничих частин: з білої, грубої і сильної тканини та з середньої, прозорої, незвичайно вразливої. Саме ця вразлива частина відіграє основну роль в баченні. При деяких родах праці доводиться носити протекційні, індиферентні або й спеціальні скла.

Що ж треба робити, щоб зберегти очі здоровими? При найменшому недомаганні слід звернутися до спеціаліста і дотримуватися його порад. Змисл бачення є одним з найголовніших, тому в нашому власному інтересі мусимо якнайдбайливіше обходитися з очима. При найменшому хворобливому прояві треба носити окуляри, що корегуватимуть наш зір, і перевірити, чи недомагання є тільки локальне, чи може причина болю очей лежить в захворюнні якоїсь іншої частини організму. Ось, наприклад, при

збільшеному тисненні або при діабеті, очі також дуже часто занедужують.

Чи слід робити купелі очей? — Якщо лікар доручить, очі слід купати спеціальними водами або лікарствами, однак для змучених очей радимо робити компреси з рум'янку, із води з рожі, зі спеціально спрепарованих водичок, як напр. лімπί-діс чи навіть звичайного розчину "вічгезел". Кількахвилинний щоденний компрес принесе полегшу навіть найбільш втомленим очам. Підчас накладення компресу відпочиває не тільки зір, але й очний м'якуш та вся околиця ока, що постійно працює. Тому компреси важливі не тільки для здоров'я і кращого бачення, але також для кращого вигляду та меншої кількості зморшок біля очей.

Носити ж мені окуляри? — Багато людей, жінок і чоловіків, не хочуть носити окулярів. Одні роблять це, щоб, мовляв, "зле не виглядати", інші ж "для вигоди". Це неправильно. Під цю пору є така безліч різних окулярів, що можна підібрати їх для кожного лица. Одновременно є також хибою носити окуляри "задла моди й краси", бо нема нічого "моднішого", як здоровий зір.

Яке найкраще освітлення для очей? — Світло повинно бути не надто сильне, щоб не разило ока, і не за слабе, щоб не викликавало напруги зору та зайвого змучення.

Найкраще лампу тримати з лівого боку і вживати матову жарівку. Чимало людей не може знести нового неонового світла. У випадках сильного подразнення очей треба звернутися до лікаря, щоб порадив, як саме поступати. Кажуть, що миття сирваткою дуже допомагає у таких випадках.

Очі слід плекати й уникати всього того, що їм шкодить. Перебування в закурений кімнаті незвичайно шкодить на очі. Дим дразнить очі й спричинює слезіння, а то й сильніші комплікації. Надто ясне сонце разить очі, тому слід уживати темних окулярів. Особливо дуже шкідливе є сонце на снігу, що може спричинити навіть тимчасове осліплення. У таких випадках кращим є провести кілька днів в зовсім темній кімнаті. Також телевізія мучить зір та обтяжує очі й силу бачення. Щоб зменшити змучення, на телевізію треба ставити запалену притемнену лампу. Доволі зле впливає на очі хлорована вода басейнів та збірників. Однак вона не спричиняє поважнішого забурення. Люди з вразливими очима не повинні в такій воді задовго відчиняти очі.

В давніших часах, як оповідає середньовічна історія, венеціанки вживали крапель з рослинного екстракту, щоб поширити зіниці. Це й дало назву тій рослині "беля дона" (гарна пані). Робити це нині заборонено і тільки в деяких випадках лікарі стосують цю рослину як лікарство.

Ще раз пам'ятайте, що здорове око є найкращим і це є основне для кожного. **О. К.**

КОСМЕТИЧНИЙ САЛЬОН ТА ПАРФУМЕРІЯ

ОЛГИ КОЛЯНКІВСЬКОЇ

в приміщенні фірми

Е. ДУМИН ЛТД.

552 Квін-Вест — ЕМ. 4-4726

поручає

всі роди кремів та парфум.

Представництво

світової французької фірми

"LANCÔME"

У нас можна набути кремів та шмinki, пудру і кремки до уст великої української фірми з Монреалю

доктора В. А. Ониськова

БЮТИ СІП

Продаж продуктів "4711"

Всі продукти в цінах дуже доступних!

Для товстої шкіри й заневищеної маємо дуже добре лікувальне мило з рум'янку.

Окрім всіх продуктів для піддержання краси маємо прекрасні оригінальні французькі парфуми.

В косметичному салоні проводиться плекання лица, масажі, електроліза, манікюр, педикюр, а також відбуваються усунування бородавок та малі косметичні забіги, які щосереди виконує д-р **М. ОСТАФІЙЧУК**.

Посередництво у великих косметичних операціях.

КРАСА ЖІНКИ — ЦЕ НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ!

Чому й вам не стати кращою за допомогою виробів

BEAUTY SEAL

д-ра В. А. ОНИСЬКОВА

доктора хімії і члена французького Косметологічного Товариства в Парижі

Тут ви знайдете різні роди кремів, пудри, молочка, водички для відчищування шкіри, великий вибір кредок до уст та інші шмінки.

До купелі сіль та олива, які зм'ягчують воду й інші косметичні вироби.

Але передусім великий вибір кольонської води та парфум. Зокрема поручаємо українську колонську воду "Свшан-зілля".

Усі ці продукти можна набуті в косметичному салоні

„COLETTE“

О. Колянківської при фірмі Е. Думин С-ка

552 Квін Вест — ЕМ 4-4726

Висилка кремів на замовлення.

СНІДАНОК І ХАРАКТЕР

Психіатр може дізнатись про ваш характер, обсервуючи тільки, що ви їсте на сніданок.

Якщо ви з'їли кількоро яєць з беконом, кілька ковбасок, декілька кусників хліба з мармелядою і пару горняток кави, то вас зарахують напевно до зрівноважених людей, з нервами як посторонки, що люблять подискутувати і легко забувають образи.

Коли ж ви їсте кашку і попиваєте одною чашкою кави, то ви належите до розсудливих людей, що довго обдумують проблеми. У вас є почуття дисципліни, терпеливість і змисл гумору.

Незигагливий ум вдовольняється соком з овочів або самою тільки кавою. Ці люди мають чимало енергії, але вони її зуживають тільки на те, що їм подобається. Вони можуть бути присмними товаришами і захочувати інших до активності, але самі вони не вміють протиставитись як слід життю.

Кожний з вас знає напевно тих боязливих типів, які наперед бояться, як зараеує їх шлунок на ту чи іншу страву? Вони зраджують недостачу довір'я і майже хворобливий страх перед життям.

Маняком дисципліни є той, хто докладно притримуються

НАША КОЛОНСЬКА ВОДА

“ЄВШАН ЗІЛЛЯ”

вже є в продажі!

Великий, прекрасно оформлений флякон, з українським написом, в оригінальному опакуванні коштує
тільки 2 долари.

Хто замовить 12 штук (дозен), дістає **даром**, як додаток, однорічну передплату “Ми і Світ”.

Перша українська колонська вода на еміграції — “Євшан зілля”, це прекрасний дарунок для приятелів — українців і для чужинців.

Якістю “Євшан зілля” рівняється найкращим французьким колонським водам.

Замовлення, wraz з грошми, просимо слати на адресу:

“MY i SVIT”

278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

КРАСА — найбільша сила жінки!

Як бути гарною за кілька хвилин?

Всім, молодим і дорослим, працюючим і непрацюючим,
спеціально тим, хто нарікає на нестачу часу
поручаємо

найновіший продукт світової фірми LANCOME

“MAQUIVIT”

пресовану пудру з кремом, що її відразу аплікується
на лице і шкіра набирає чарівної краси.

Найкраща якість кожного продукту є запорукою, що
навіть найбільш вразливі можуть її вживати.

— **MAQUIVIT** —

при допомозі якого можете стати кращими, дістанете
за **2.00 дол.** в металевому оформленні, та в плястико-
вому з люстерком — за **3.75 дол.**

Купуйте й замовляйте листами в

ОЛЬГИ КОЛЯНКІВСЬКОЇ

552 Queen St. W.

Toronto, Ontario

at **DUMYN Ltd.**

майже ритуальних годин їжі. За ніщо в світі його обід не пересунеться далше, як на одну годину. Такі люди скрупульозно перераховують вітаміни, мінеральні солі і калорії, які вони спожили. Суворі реґули диктують їм їхні сніданки, а не бажання чи охота з'їсти щось смачне. Ця смішна методичність затроює також їхнє щоденне життя. Не запрошуйте їх до себе на вечерю, навіть якщо вона збігається з їхнім часом їжі. Від самої їх присутності може звурдитись молоко!

Є й такі люди, що їх найбільша приємність їсти. Вони радше заплатять астрономічну суму за обильний обід, а ніяк не зафундують своїм приятелям

квитка до театру. Вони ненаситні, їдять скрізь і в кожному часі. Не задріть їм, вони швидко переміняються в ходяче пузо, якщо не є ще ним досі!

Для індеферентного їдуча, час їжі — це справжня нудота. Філе з риби, чи теляча печінка, — для нього все байдуже. Такому недостає фантазії також у житті, супроти якого він є пасивним. Він важкий до співжиття, піддається гуморам. Не знайшовши нічого вдовольного, він тратить охоту жити.

Але за обильно заставленим столом, не ставте собі надто багато питань про себе і своїх знайомих. Без задніх думок, заїдайте смачно подані страви. Доброго вам апетиту!

НАШІ СПОРТОВІ ПІДСУМКИ

Здається, що жоден рік не був такий успішний для українського спорту на еміграції, як 1957.

На це склалися непересічні sportові досягнення наших українських дружин та поодиноких змагунів, зокрема в ділянці футбольного спорту. Тут на першому місці слід поставити "Україну"-Монтреаль, яка здобула мистецтво Канади. Без сумніву, це найбільший досі успіх в історії українського еміграційного спорту.

Чергове признание належить українській футбольній команді з Рочестеру за здобуття віце-чемпіонату ЗДА в змаганнях за аматорську часу.

Небувалий "гет-трік" трапився "Черникові" з Дітройту, який здобув потрібний чемпіонат у футболі, а саме мистецтво Мішігенської Ліги та подвійне мистецтво стейту в розграх за аматорський і професійний Кубок ЗДА.

Подібний "гет-трік" вдався теж українському репрезентативі стейту Міннесота "Тиграм" з Міннеаполісу.

До згаданих футбольних успіхів слід ще додати стейтовий чемпіонат "Левів"-Чикаго в професійній компетенції та 1 місце юніорів чикагівських "Крил" у II. Дивізії Юніорів.

Поважними претендентами на перші місця своїх Ліг є УСК Нью-Йорк та філадельфійський "Тризуб", що вступивши до професійної ліги змінив свою назву на "Юкрейнісн Нейшенел".

З індивідуальних футбольних досягнень слід відмітити вибір З. Снилика найкращим змагуном Монтреалю та його участь у міждержавних змаганнях ЗДА — Мехіко. Крім нього тільки О. Стецьків та В. Закалужний змагалися в 1957 р. інтернаціонально, а саме в красках Канади на змаганнях проти Мехіка та ЗДА.

На шаховому полі найбільшого успіху добився проф. Степан Попель, зайнявши перше місце в сильно обсадженому шаховому турнірі Північно-Західних Стейтів Америки і випередивши таких майстрів як Фішера, Бирна та інших. Проф. Попель здобув теж індивідуальне мистецтво стейту Мішіген.

Українська Спортова Централь Америки й Канади (УСЦАК) розвинула в 1957 р. свою повну sportову діяльність, організувавши перші українські тенісові змагання в Чикаго, всеукраїнський пінг-понговий турнір у Клівленді та українські відбіванкові фінали в Торонті.

Можливо, що в цьому річному огляді пропущено деякі важливі події. Якщо так, то це з причин слабої інформаційної служби наших sportових осередків. Добре було б, щоб на майбутнє всі українські sportові клуби в країнах нового поселення звітували про свої досягнення на адресу:

Roman Dublanycia
3358 W. Le Moyne Ave.,
Chicago 51, Ill., USA.

ЛЮДИНА ЛЬОДІВ І СКЕЛЬ

Геофізичний рік уже має свого героя: Едмунда Персівалю Гіллєрі, що перший тому кілька років здобув найвищий верх світу, а тепер у проводі новозеляндської експедиції сухопутним шляхом дібрався до південного полюса.

По горах він блукав уже змалку. Швидко відомими йому були всі новозеляндські верхи. Правда, є в нього ще й інше улюблене заняття, зовсім протилежне своїм характером, — плекання пчіл.

29 травня 1953 року, о год. 11.30, Гіллєрі в товаристві шерпи Тенсінга став на шпилі "даху світу" — Евересті (8.888 метрів). Там затрималися вони обидва 15 хвилин. "Вид з гори не надто імпозантний — розкаже Гіллєрі, — все довкола видається монотонною рівниною". Вісім днів згодом королева Єлисавета іменувала Гіллєрого командиром британської імперії й надала йому шляхетський титул. Після цього він одружився з донькою президента новозеляндського альпейського клубу. В березні 1954 року Гіллєрі вибрався з новозеляндською експедицією на верх Макалю, але недуга перешкодила йому досягнути намічену ціль.

І ось тепер зустрів його новий тріумф — здобуття південного полюса.

Так то по 46 роках Гіллєрі повторив незвичайний досягнення Амундсена. Тільки цим разом південний полюс не був уже колишньою безлюдною льодовою пустинею. Там зустріли Гіллєрого 17 американців, що їх раніше вже скинуто на парашутах з літаків. Вони були дуже здивовані швидким прибуттям експедиції, що зробила впродовж трьох місяців 2000 миль дороги по вічних льодах.

Гіллєрі мав поважного конкурента — англієця д-ра Фухса, що в проводі англійської експедиції вирушив до бігуна з бази Скот, над морем Еддель. Від полюса ділила його віддаль всього тільки 1.700 кілометрів, отже на 300 км. менше як у Гіллєрі. Почалися отже нелюдські перегони серед найважчих умов. Але Гіллєрові сприяло щастя, а Фухсові ні. Вже з самого початку експедицію Фухса переслідували бурі і сніжні заміті.

Коли, gratулюючи Гіллєром, приятелі порівнювали його подвиг з подвигом Амундсена, Гіллєрі відповів скромно: — "О, ні. Амундсен мав тільки собачі запряги, а ми мали трактора, і він був справді самотній, тоді коли ми мали постійний радієвий зв'язок зі світом. Тай загалом Арктика тепер вже така ж країна, як і всі інші."

КИТАЙ ВПРОВАДЖУЄ ЛАТИНКУ

Китайський уряд вирішив впровадити замість фонетичної китайської азбуки, 26 букв латинської азбуки. Впровадження її не зустріне надто великих труднощів, бо тепер ще 80% населення Китаю взагалі не вміє ні писати, ні читати.

УКРАЇНА

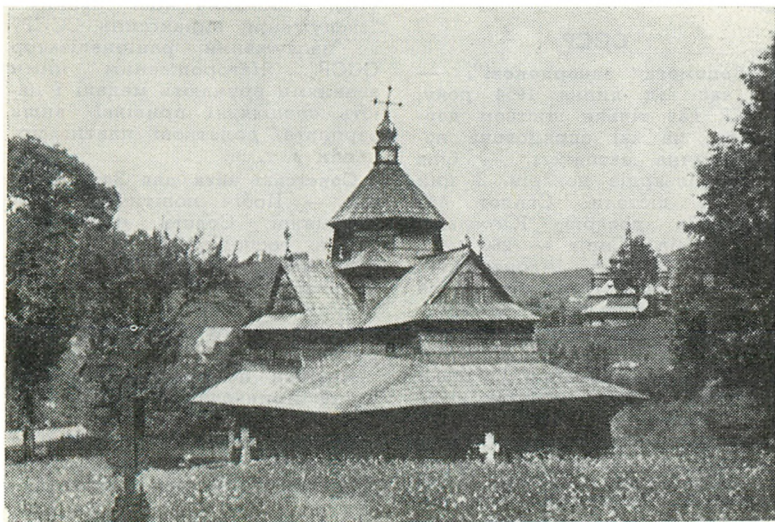
Померла дружина Рильського. — У Києві померла 4 січня ц. р. дружина українського відомого письменника Максима Рильського, Катерина Миколаївна Рильська.

"Літературна газета" про зах. укр. театр. — "Літературна газета" помістила статтю — огляд театального життя в Галичині пера В. Руденського. Згадуючи про театри Тобілевича, Заграєу та інші, автор не згадує ні одного прізвища артистів, які виїхали на еміграцію, за винятком Ганни Совачевої, яка, як відомо, померла кілька років тому у Франції.

Поляки про Київ. — У Києві побувала делегація польських

письменників в складі: Густаф Морцінек, Єжи Єнджеєвіч, Северин Полляк й Анна Каменьска. Столиця України вчинила на них велике враження. Густаф Морцінек з захопленням сказав: "Важко передати словами красу вашого міста!"

Зміни в проводі компартії! — На пленумі компартії України, що відбувся 26 грудня після обрання О. І. Кириченка секретарем Центр. Комітету компартії СРСР, обрано наступником Кириченка М. В. Підгорного, — дотеперішнього другого секретаря. Другим секретарем обрано Л. І. Найдека. Членом Президії партії обрано А. І. Гайового, дотеперішнього секретаря Дніпропетровського обкому.

Старовинна дерев'яна церква у Ворохті, Станіславівська область

Тичина переклав "Льоген-грін". — В своєму огляді праці за минулий рік поет Павло Тичина згадує, що переклав на українську мову оперу "Льоген-грін" Р. Вагнера (до відзначення 75-річчя з дня смерти композитора). Опрацював також першу частину своїх записів під час подорожі капелі К. Стеценка по Україні 1920 року.

Відзначили Яновського. — Іменем померлого письменника Юрія Яновського названо школу н. 10 в Кіровограді, а також вмуровано пропам'ятну таблицю на домі, де він жив у Києві.

60-річчя В. Сосюри. — 6 січня сповнилося 60 років поетові Володимиру Сосюри. З цієї нагоди Держ. Видавництво готує видання його вибраних творів, що вийдуть у трьох томах. Передмову написав якийсь О. Кудін.

СССР

"Допомога закордоні". — За час від липня 1954 року, СССР дав тільки шістьом державам, на які спрямована комуністична експансія, — біля двох мільярдів доларів. З цих грошей дістали: Єгипет 480 мільйонів доларів, Югославія — 465 міль., Сирія — 280 міль.. Індія — 145 міль., Індонезія 110 міль. В більшості закуплено за ці гроші військовий матеріал в Сов. Союзі. Разом з грішми СССР завжди висилає до даних країн своїх "техніків". Тільки впродовж трьох місяців 1957 року виїхало за кордон з СССР понад дві тисячі таких "спеціалістів".

Кінофестиваль в Каїрі. — В столиці Єгипту відбувся совський кінофестиваль. Показано 6 довгометражних і 7 коротко-

метражних документарних фільмів. Між документарними був показаний фільм з подорожі по СССР єгипетського начального команданта збройних сил, Гакіма Амера, а також фільм з випуску советських штучних супутників. У фестивалі взяв участь делегат міністерства культури СССР, а також виступали під час нього советські кінозірки, продютери і письменники.

Новий армейський політрук. — Новим політичним комісарем советських збройних сил іменовано генерала Голікова. Він зайняв місце Алексея Єлтона — також росіянина. Отже повідомлення численних українських еміграційних часописів, мовляв, цей пост був у руках українця, не відповідає правді.

Нові "звання". — Советський уряд впровадив нові "звання": "заслужений винахідник СССР" і "заслужений раціоналізатор СССР". Нагородженим цими званнями вручають медалі і дають спеціальні привілеї: вища зарплата, додаткові платні урlopи і т. д.

Советські авта для Зах. Європи. — Побіч політично-пропагандивної, Совети починають також господарську експансію поза межі західного світу. Сов. Союз почав тепер експорт своїх легких авт, які вже щораз частіше бачиться на вулицях європейських міст.

Хрущов полює. — Советська преса принесла вістку, що Нікіта Хрущов побував на відпочинку в Бяловежській пущі, на польсько-советському кордоні. Туди запросив він "на полювання" також польського прем'єра Гомулку. Що сполував цим разом Хрущов невідомо,

бо проголошений комунікат говорить тільки про "приязну атмосферу", зовсім промовчуючи тему розмови.

Кампанія проти курення. — В СРСР почалася завзята кампанія проти курення. Союзниками уряду є тут головні жінки, які в СРСР рідко коли курять. Преса і радіо переповнені закликами залишити курення. Хрущов, Булганін і Мікоян ніколи не курять на офіційних прийнятих. Хрущов заборонив навіть журналістам курити під час його інтерв'ю та пресових конференцій.

Конкурс. — Московська радівисильня влаштувала конкурс з нагоди 40-річчя комуністичної революції. Учасники мали відповісти на кілька питань з історії й економіки ССР. Взяв участь у конкурсі і якийсь добродій Дж. Гордон з Нью-Йорку. Він відповів правильно на всі питання, за винятком одного. Це питання звучало: Які є причини швидкого розвитку советської економіки? — Наївний Гордон відповів: — Низький рівень життя народу! — Мало бути правильно: "Відсутність приватної власності, що дає робітникам почуття праці для себе, а не для капіталістів". Гордонові все таки надіслали в нагороду поштові карточки — фота курортів над Чорним морем і календар зі "спутником".

ЕМІГРАЦІЯ

Відзначення Дня Незалежності України. — Низка американських голов міст і губернаторів проклямували 22 січня "Днем Української Незалежності", даючи доручення вивісити того дня на ратуші україн-

ський національний прапор. Такий день був проголошений також у самому Нью-Йорку. — В Канаді у всаткуваннях Дня Незалежності взяв участь сам прем'єр-міністр Дж. Діфенбейкер, що прибув на академію у Вінніпегу в товаристві міністра праці українського роду, М. Стара-Старчевського.

Президент Айзенгавер вислав на руки організаторів Свята Незалежності в Нью-Йорку телеграму такого змісту: "Членам і гостям Українського Конгресового Комітету мій привіт. Українці, що виємігрували до цієї країни, принесли зі собою культурні та духові вартості, яка збагатили нашу американську спадщину. Уважаючи за спільне право всіх народів визначати собі вільно форму правління, ми основно заінтересовані привілеями і зобов'язаннями волі. Найкращі побажання для пам'ятного зібрання. Двайт Д. Айзенгавер."

Відзначені українці-адвокати. — В провінції Саскачеван іменовано королівськими радниками трьох українців-адвокатів: Ореста Бендаса із Принс Алберт, Йосипа Поліха з Норт Бетелфорду і Соломона Сафіяна з Ріджайни.

Митрополит Максим виїхав до Австралії. — З доручення Апостольського Престолу український католицький митрополит Канади, Впреосв. митрополит Максим Германюк, виїхав на двомісячну візитацію українських католицьких осередків в Австралії. До Вінніпегу Митрополит повернеться 25 березня.

Голова Виконного Органу УН-Ради в Америці. — До ЗДА і Канади прибув теперішній го-

лова ВО УНРади, ред. Микола Лівницький. Він веде розмови з поодинокими дітями УНРади в різних осередках та виступає з публічними доповідями.

Українець головою американського лікарського товариства. — На загальних зборах Фултон Кавнті Медікал Сосаєті, що відбулися у Вермонті (Ілл., ЗДА), вибрано на голову цього товариства українця, д-ра Юрія Феценка-Чопівського, що прибув до Америки в 1949 році.

ІНШІ ЕМІГРАЦІЇ

Мадярам не пощастило встановити один провід. — Після повстання в 1956 році, нова угорська еміграція створила в Страсбурзі (Франція) Революційну Угорську Раду під керівництвом Анни Кетлі, яка була міністром в уряді Імре Надя. Ця Рада наважилася переговори з угорською Національною Ассамблеєю в Нью-Йорку, (давні емігранти), що її очолює о. Беля Варга, провідник правої селянської партії. Революційна Рада репрезентує соціалістичний елемент, який визнає далі програму Імре Надя, — отже незалежну демократію та нейтралізм, і вона не знайшла спільної мови з групою о. Варги, яка має підтримку організації Вільної Європи.

9 міль. поляків живе поза межами Польщі. — У Варшаві проголошено статистичні числа про кількість поляків поза границями Польщі. Найбільше є їх у ЗДА, бо аж біля 7 мільйонів, у Франції — 750.000, в Канаді — 250.000, в Аргентині — 120.000, в Зах. Німеччині — 130.000, в Австралії — 75.000, в Англії — 145.000, в Данії — 35.000, в

Бельгії — 10.000, в Голландії — 4.000, в Австрії — 7.000; нема докладніших даних про Бразилію, але думають, що там живе біля пів мільйона поляків.

КАНАДА

Зріст кількості умово-хворих. — В лікарнях для умово-хворих в провінції Онтаріо перебувало минулого року 21.758 пацієнтів (на 1.155 більше, як в 1956 році). За останнє 25-річчя кількість умово-хворих в Канаді зросла з 318 осіб на 100.000 мешканців до 381 осіб.

Не вбивайте більше як 6 людей денно! — Це заклик Організації безпеки на канадських шляхах, — гасло на 1958 рік. Минулого року гинуло пересічно по 9 людей денно і коли б далі ця кількість не меншала, то в цьому році попрощалося б непотрібно з життям біля 4.000 громадян Канади.

Новий провідник ліберальної партії. — Під час конвенції вибрано 1074 голосами новим провідником канадської ліберальної партії Л. Б. Пірсона, другий кандидат — Пол Мартен дістав 305 голосів, а третій — Гендерсон тільки 1 голос. Конвенція влаштувала бурхливу овацію уступаючому провідникові, Дост. Сен Лоранові. — Пірсон, якому минуло 60 років, має двоє дітей: сина Джіфрея, що працює в міністерстві закордонних справ, і дочку Патріцію, яка замужня за лікаря торонтонського шпиталю "Вестерн госпітал", д-ра Ганну. Пани Пірсон є також дочкою лікаря з Вінніпегу та називається з дому Муді. Сама вона виконує обов'язки господині, трікотує, грає в бріджа. Панство

Пірсона залюбки колекціонують мистецькі картини і мають твори визначних малюрів.

Щораз більший запас пшениці. — До минулорічних 687,000.000 бушлів запасу пшениці долучилося в Канаді ще 522 мільйони бушлів. Це багатство дуже дорого коштує Канаді, бо фермерам приходится наперед платити за те збіжжя, що його годі продати. На міжнародному ринку щораз більшу конкуренцію канадській пшениці роблять ЗДА, Франція й Аргентина.

ЗДА

Америка може перенести совєтську несподівану атаку. — Шеф морських збройних сил ЗДА, адмірал Барке, сказав перед Конгресом, що деструктивна сила Америки не зменшилася і вона завжди спроможна знищити Сов. Союз. Єдине, що змінилося, то те, що СССР міг би тепер пробувати знищити ЗДА несподіваною атакою. Барке не сумнівається, що це був би важкий удар, але він вірить, що після нього зуміла б Америка піднятися і знищити Сов. Союз.

Випивають 47 мільйонів чашок кави денно в праці. — Американські робітники випивають кожного дня в годинах праці 47 мільйонів чашок кави. Тижнево ця, зрештою дозволена законом, "чашка кави" забирає 2 і під години часу. Цей звичай пити каву під час праці витворив в Америці окрему галузь підприємств — каварень з кавою і сендвічами.

За мишками також заступилися. — Одне з наукових товариств, що групує аматорів ракетних стрілен, вжило для

своїх експериментів мишей. Однак, коли під час дослідів дві мишки загинули, американське товариство опіки над звірятами внесло скаргу до суду і вимогло вирок, який забороняє непокоїти мишачий рід.

Американські літаки фотографують СССР. — В американському місячнику "Міссіс енд Рокетс" появилася стаття редактора цього приватного журналу і спеціаліста в справах авіації, Сібрука, в якій він пише, що американські літаки без трудно проникають над територію Сов. Союзу і успішно її фотографують. Совєтські літаки їх часто атакують, але ніколи не вживають проти них кермованих ракет. Це свідчить про те, що на випадок війни американське літунство могло б в достатній кількості проникнути в запліля ворога і наробити багато шкоди. — Американське командування заперечило твердження Сібрука, кажучи, що літаки ЗДА ніколи не порушують совєтської території та що це все видумки Сібрука. Але зараз після цього в Альбанії примушено причалити американський винишувач, що ним кермував майор Говард Кеннен.

Четвертий експеримент з ракетною "Атлас". — З Флориди вистрілено ракету "Атлас", що попала в свою ціль на віддалі 1000 кілометрів. Це вже четвертий американський експеримент з цим типом міжконтинентальних ракет. Два перші експерименти були невдалі. — Ракета "Атлас" може летіти на віддалі 8.800 кілометрів і нести з собою атомову чи водневу бомбу. Теоретично вона могла б також піднятися на

висоту 1.300 кілометрів. Довга вона на 22 метри і важить 90 тонн.

Льотерія — останній рятуюнок. — Республіканський конгресмен Пол Файно заапелював до уряду, щоб створити національну льотерію. Вона дасть — говорив він — 10 мільярдів доларів річного прибутку державі і дозволить зменшити податки. Він просив конгресменів залишити гіпокризію та відкрити свої очі на цю форму добровільного самооподаткування громадян.

Бюджет. — През. Айзенгавер пред'явив Конгресові проект бюджету, що перевищує всі попередні бюджети ЗДА. В розходах передбачено 74 мільярди доларів, з чого 40 мільярдів призначено на військові цілі.

Розбився літак з атомовою бомбою. — Це трапилося в ЗДА ще в 1950 році. Літуні, які врятувались з тієї катастрофи, кажуть, що поважнішої небезпеки не було, бо однієї з частин, потрібної для експлозії атомової бомби, не було в літаку. "Без цього — казав один з літунів — бомба являла собою тільки експлозивну силу деякої кількості динаміту".

Пустіють кінотеатри. — Телевізія щораз дошкільніше підтримує інтереси кіна. В 1957 році закрито знову 1200 кінотеатрів. Впродовж останніх десятих років число відвідувачів кіна в ЗДА зменшилося на 45%.

Колірні фота на паспортах. — В ЗДА дозволено наліплювати на паспорти кольорові фота, уважаючи, що вони дають більшу можливість перевіряти ідентичність особи. Наразі приймається ще також і чорні фот-

тографії. — Американський уряд є першим у світі, що впровадив у себе таку новість.

ПАНАМА

Жахлива пожежа. — Пожежа знищила 14 домів у самому центрі міста Панами. Понад 3000 людей залишилися без даху над головою і біля 50 було поранених. Щоб зупинити поширення вогню, прийшлося кликати на допомогу військові американські відділи, що перебувають в зоні Панамського каналу.

ВЕНЕСУЕЛА

Вдалих переворот. — В перших днях ц. р. венесуельський уряд, очолений М. П. Хіменесом, ударемним спробою перевороту. Все таки в країні далі продовжувався неспокій, що виявлявся головню в маніфестаціях студентів університету. Чимало студентів ув'язнено. Уряд обіцявав їх звільнити, якщо припиняться маніфестації.

В другій половині січня вибухли в Каракасі знову криваві заворушення, в яких згинуло понад сотня людей. Врешті диктатор Маркос Хіменес був примушений втекти з Венесуели до Домініканської республіки. У проводі держави став військовий комітет, зложений з представників усіх родів зброї.

ПЕРУ

Землетрус знищив місто. — В половині січня землетрус знищив Арекіпу, найбільше місто в Південному Перу, засноване ще Інкками. Арекіпа — місто вічної весни, лежить у стіп гори Місті, — давнього вулкану, високої на 20.000 стіп і

майже постійно вкритої снігом. Понад 3.000 родин залишилось тепер без даху над головою і 70% будівель пошкоджені. Під час землетрусу згнуто кілька-дестеро людей та були сотні поранених.

АНГЛІЯ

Нова домінія. — 3 початком січня склав присягу перший губернатор Федерації Західної Індії, що постала з островів Брит. Антілів (з них найбільший острів Ямайка), які замешкує 5 мил. людей. Незабаром ця домінія увійде до складу британського комонвелту. Федерація Зах. Індії матиме устрій на зразок Австралії і Канади.

Криза літунської індустрії. — Велике враження викликала в міжнародному торговельному світі вістка, що Зах. Німеччина відмовилася купити вже раніше замовлених 400 англійських літаків типу "Сандерс-Рок 177". Рівночасно саме англійське командування зменшило закупі, кажучи, що епоха оборонного літака вже кінчається і що його місце займає ракета. Все це просто зруйнувало заводи Сандерс і вони звільнили 1000 робітників. Англійці взяли Німеччині дуже за зле їх відмову від купна, але це наслідок поганої опії, яку в останньому часі мають англійські літаки. Загально панує переконання, що англійці будують літаки надто швидко і надто легко. Англійські "Комети" вийнято з міжнародної комунікації, бо надто багато було катастроф з ними. Чимало катастроф мала також "Британія", отже покупки стараються вибирати солідніший товар.

Шкоти хочуть проклямувати Маргарету королевою. — Шкот-

ські націоналісти запропонували, щоб іменувати князю Маргарету королевою Шкотії. Це — кажуть — єдина можливість поладнати конфлікт між шкотами і англійцями. Маргарета народилася в Шкотії і вона — кажуть — ще досить молода, щоб достосуватися до шкотських вимог.

ФРАНЦІЯ

Відповідь Булганіну. — Відповідаючи Булганіну на його листа, французький прем'єр-міністер Фелікс Гаяр написав: "Підтримка, що її високі советські особистості дали для резолюцій, які закликають наділити негайною незалежністю Альжир та звизають автономні країни Африки відірватися від Французької унії (тут мова про резолюції схвалені недавно на афро-азійській конференції в Каїро, де брали участь також советські делегати), підтримуючи всіма засобами диверсію, видається мені неспівзвучною з вашим твердженням, що СССР не має іншого бажання, як тільки "бачити запевнену безпеку, добробут і велич Франції".

Редукція армії. — Французький бюджет національної оборони буде в 1958 році на 200 мільярдів франків менший від минулорічного — тобто він скалькульований на 1.249,9 мільярдів. Рівночасно активний стан армії буде зменшений на 106.000, отже Франція матиме в цьому році 938.000 воєнів, з чого 523.000 будуть стаціонарні в Півн. Африці.

ЕСПАНІЯ

Американська допомога. — Від часу, коли в 1953 році ЗДА й Еспанія заключили договір

про співпрацю, еспанський уряд дістав від Америки 900 мільйонів доларів: 350 міль. у формі військової допомоги, а решту у формі господарської допомоги.

ІТАЛІЯ

Загрожена цінна будівля. — Одна з найстарших церков Фльоренції, Сан Сальваторе аль Монте, на славному пляці Мікельанджельо, поважно загрожена: вона западається кожного року на один сантиметр нижче в землю. Це тому, що під фундаментами створилося джерело, яке їх постійно підмюлює. Архітекти стараються знайти можливість зарадити лиху.

Вежа в Пізі впаде за двісті років. — На весь світ відома похила вежа в Пізі щораз більше перехиляється набік. Обраховують, що за двісті років вона врешті втратить рівновагу і впаде. Без надто великого вкладу коштів її можна було б випростувати, але саме це й притягає туристів з усього світу, що вона похила. Отже тепер знавці продумують, як то зробити, щоб вона і не впала, і залишилася похилою.

Веселий Новий Рік. — Під час зустрічі нового року було в Римі 52 поранених петардами, що їх вистрілювано "на віват". Число жертв було "таке мале" тільки тому, що організовано спеціально на той день 300 додаткових поліційних патруль.

НІМЕЧЧИНА

Царський німецький уряд фінансував комунізм. — Професор міжнародного права на університеті в Джорджтавні, С. Т. Поссоні, опублікував працю,

сперту на матеріалах з архіву німецького міністерства закордонних справ. Виявляється, що царський міністер закордонних справ Альфред Ціммерман видав на фінансування большевицької підривної акції в Росії біля 50 мільйонів марок. З цих грошей користав обильно Ленін і за них постала центральна советська газета "Правда".

АВСТРІЯ

Шкоди, спричинені повінню. — Впродовж шістьох останніх років в наслідок гірських повеней згинуло в Австрії 234 людей, було знищених 200 домів, заподіяна шкода сягала 400 мільйонів шілінгів. Експерти роздумують тепер, як зарадити цьому в майбутньому. Ілянується ціла низка охоронних гребель.

ПОЛЬЩА

Утруднення у виїзді за кордон. — Всі, хто хоче вийхати тепер з Польщі за кордон, мусять заплатити за паспорт 5.000 злотих (при збірних прогуляках — 1.000 зл.). Крім цього квиток на залізницю, літак чи корабель, треба оплачувати у валюті країни, до якої їде прогульковець. Натомість до комуністичних країн можна їхати з виказкою, що коштує тільки 150-400 злотих.

Скільки видають на горілку? — Варшавський статистичний уряд подав, що в перших 9 місяцях 1957 року пересічний мешканець Польщі видав: 452 злоті на горілку, 433 на текстильні товари. 374 на м'ясо і тільки 218 зл. на хліб. Разом з консумляцією алкогольних напків зросла також на 23,3% злочинність.

ШВЕЦІЯ

Ексгумація короля з ХУІ ст. — Від ХУІ ст. шведський народ домагався ексгумації свого короля Еріка XIV, що помер підозрілою смертю в 1577 році. Вже тоді ходили погослови, що його отруєно під час обіду, або вбив його лікар, задусивши чи давши якийсь отруйний середник. Про Еріка розказує історія, що носив руду бороду, грав на лютні, любив жінок і добре вийно та оженився з гарною русавкою, дочкою одного з доглядачів його коней, яка зійшла з розуму по його смерті. — 20 січня ц. р. відбулась врешті ексгумація в присутності епископа, одного з міністрів і голви міста. Вчені пороблять усі можливі аналізи, щоб ствердити причину смерті.

НОРВЕГІЯ

Через советські літаки. — Японці виступили зі скаргами проти уряду, бо в наслідок появи реакційних літаків сполошилося стадо ренів і двадцятьєро бідних звірят убилося. Норвезький уряд ствердив, що це советські літаки спричинили паніку. Чи поверне СССР бідним людям заподіяну шкоду?

ІЗРАІЛЬ

Майже мільйон емігрантів в 10 роках. — Впродовж останніх десяти років прибуло до Ізраїля 911.000 емігрантів, отже більше як половина мешканців цієї держави прибула вже по її основанню. Жидівський уряд каже, що є ще понад один мільйон жидів в Півн. Африці, Азії, і Східній Європі, які хотіли б виїмигрувати до Ізраїля. В Ізраїлі мають постати незабаром

за кошт 6 мільйонів фунтів 480 нових осель, що примістять в собі 130.000 мешканців.

ПАКІСТАН

Коронація аги Кана. — В столиці Карачі відбулася серед незвичайно мальовничих церемоній коронація молодого аги Кана, що прибув туди в товаристві своєї матері.

КИТАЙ

Проти полігамії. — Поміж китаїцями в Гон-Конгу і Сінгапурі почалася кампанія проти многоженства. Як відомо, в комуністичному Китаї офіційно заборонено полігамію. Старий китаїський звичай, якого досі притримуються китаїці поза континентальним Китаєм, дозволяє батькам вибирати подружку синові ще під час його малоліття. Як хлопець виросте і забагатіє, то може взяти собі навіть без дозволу своєї жінки, довільне число конкубін, що стають членами родини. Сини від жінки і від конкубін мають однакове право на спадок. Натомість дочки і вдови не мають жодного права. Але звичай велить давати незамужнім дочкам віно, а вдови залишаються на удержанні родини.

ЯПОНІЯ

Найдовший тунель світу. — Цього року почнеться в Японії будова підводного тунелю, довгого на 36 кілометрів, що сполучить острови Гоншу і Гоккайдо. Праця над цим найдовшим у світі тунелем триватиме біля 10 років і коштуватиме 170 мільйонів доларів.

МИСТЕЦТВО

Успіх українця-маляра. — В Аргентині відзначено золотою медаллю графічні праці українського маляра Віктора Цимбала. Столична преса вже не вперше відмічує його непересічний талант.

Народ кулаками пробивався на виставку. — Виставка маляра Бюффе мала такий успіх, що скріплені відділи поліції мусили робити порядок перед мистецькою галереєю в Парижі. Цей молодий маляр, якого картини продаються по 5.000 і більше доларів, має всього тільки 29 років. Його т. зв. лінійний графізм відомий нині в усьому мистецькому світі. Приблизно десять років тому Бернар Бюффе жив на піддаші і продавав свої картини по кількості франків.

"Найбільше в світі". — Це назва мистецької виставки, що відбувається в Медісон Сквер Гарден — спортовому палаці Нью-Йорку. Там виставлено 1.500 картин і 300 різьб, що репрезентують усі мистецькі напрями в ЗДА.

В'язень-маляр. — На одній з виставок у Ванкувері звернули на себе увагу критиків картини маляра, що відбуває тепер кару у тамошний в'язниці. З уваги на його десятирічну до речку, не публікують його прізвища. Свою кару цей талановитий в'язень відбуде в 1960 році.

Англійська "Мона Ліза". — Італійський маляр П'єтро Аннагоні, що набув слави в Англії портретом королеви, дістав тепер замовлення намалювати портрет княжни Маргарети. Сама вона вже позувала йому 15

разів в палаці і 6 разів в студії мистця. Він сказав про Маргарету: "Вона загадка, яку годі збагнути. В неї стільки протилежних почувань, — раз сумна, раз весела, то знову наче неprisутня. Не легко буде мені зробити її вдалий портрет".

20 міль. доларів для музею! — Американський промисловець Генна записав у своєму тестаменті музеєві в Клівленді 20.000.000 доларів. Його залишене майно оцінено на 26 мільйонів.

МЕДИЦИНА

Новий спосіб лікування рака груді. — Німецькі професори Кляр і Бавер продемонстрували новий спосіб лікування груді, без застосування хірургічного втручання. До груді впроваджується дуже тонесенькі дротики радіоактивного золота. У 30% хворих дуже швидко зникли болі і їх стан покращав.

Вибираєтесь на Місяць, зайдіть до дентиста! — Це порада Морі Маслера з університету Ілліной. Він каже, що подорож на великій висоті може спричинити такі нестерпні болі зубів, що забудеться про всі інші небезпеки. Зменшене тиснення діє на зубні нерви і кожен найменше пошкодження зуба відчувається там десятикратно.

Вдала трансплантація зуба. — Двом патологам з Каліфорнійського університету пощастило трансплантувати в одного з пацієнтів його "зуба мудрости" на місце першого черінного зуба. Там він прийняв і розрісся. Цю трансплантацію переведено в уста 16-річної дівчини.

Не виходьте з дому без сніданку! — Навіть, якщо ви хочете схуднути, не вірикайтесь сніданку. Досліди лікарів виявили, що недостача сніданку погано впливає на фізичний і умовий стан людини, не маючи рівночасно ніякого впливу на вагу.

Діти ростуть швидше. — Статистика виявляє, що діти, народжені в 1942 році, були пересічно на 2-3 фунти тяжчі в першому шкільному році, як ті, що народилися в 1920 році. Англійські діти в 1953 році були на 2-3 цілі вищі від дітей того самого віку (5 років) в 1913 році. Для дітей 12-13 років ця різниця виносилася 3-4 цілі. Кажуть, що причиною є краще харчування дітей і більша кількість молока, що його вони вживають.

Лікарство проти пияцтва. — Директор Інституту дослідів алькоголізму в Торонті, Давід Арчібалд, повідомив про винайдення нового медикаменту, який появиться в продажі за п'ять місяців. Винайшов його колишній професор фармакології, Дж. К. Фіргесон. Він буде успішніший від усіх попередніх медикаментів та не матиме їх немилих наслідків: неприємного запаху та ослаблення організму.

3 НАУКИ І ТЕХНІКИ

Вперше телевізовано Місяць. — Журнал "СССР" повідомляє, що з астрономічної обсерваторії Пульково біля Ленінграду вперше передано телевізійні образи Місяця. Телевізійний апарат, завдяки спеціальному влаштуванню, був сполучений з могутнім телескопом, що да-

ло можливість передати незвичайно досконалі фотографії.

Хто перший стане володарем міжпланетних просторів. — Деякий час у світовій пресі кружляла погolosка, що Советам пощастило вистрелити ракету з людиною. Однак згодом вчені заперечили таку можливість. — СССР і ЗДА, без сумніву, підготовляють такий експеримент. Американці щораз удосконалюють спеціальний рід літака — ляхораторії (найдосконалішим є тепер "X-15"), який випущений на висоті 13.000 метрів з покладу літака "B-26" могтме піднятися на висоту 160 кілометрів. — В найближчому часі в ЗДА переведуть такий експеримент: літун замикнув на цілий тиждень до кабіни, в якій будуть створені такі умови, як в стратосфері (наполовину менше тиснення як на землі). Літун весь час повідомлятиме, як він себе почуває.

Низький рівень шкіл в ЗДА. — Половина середніх шкіл в ЗДА не має зовсім навчання хімії, 53% не вчать фізики. Від 1900 року відсоток студентів, які вибирали собі як предмет студій альгебру, впав з 56 на 24%, тих хто вибрав геометрію — з 27 на 11%, фізику з 19 на 4%. Всього тільки 2% студіює тригонометрію. Мабуть, тепер це все ґрунтовно зміниться, але ще потриває досить часу, поки можна буде виховати ширші кадри спеціалістів у цих ділянках знання.

Щораз коротші періоди людської історії. — Камінна епоха тривала кількасот тисяч років, бронзова — 4.000 років, залізна — 2.500 років, епоха сталі — неціле сторіччя, а вже від 20

років техніка металів йде просто милевими кроками.

Міжнародний з'їзд ботаніків у Канаді. — Найбільший міжнародний науковий з'їзд відбудеться в Канаді в серпні 1959 року. Тоді прибуде сюди 4.000 вчених спеціалістів з усього світу. Президентом конгресу буде професор В. П. Томпсон, ректор Саскачеванського університету, експерт генетики збіжжя Засідання будуть відбуватися в Монреалі.

Вік Землі. — Найновішими науковими методами встановлено вік нашої планети на чотири й пів мільярда років. Стільки то років мають найстарші скелі на Землі, — сказав Джон Т. Вілсон, професор геофізики Торонтонського університету.

Молюска вартості 1000 дол. — В Манільському заливі знайдено одну з найрізкісніших молюсків світу "конус гльорія маріс", що вартує найменше 1.000 доларів. Досі знайдено тільки 23 зразки цього створіння, чакла і всі знахідки походять з-перед 20 сторіччя. Вони переховуються в різних музеях світу.

Дещо з обсервацій учасників Геофізичного року. — В рямцях геофізичного року, що почався минулого літа, веде досліді понад 10.000 вчених з усіх країн світу. Ось дещо з нових, досі невідомих тайн природи:

* Завдяки советським сателітам ми дізналися, що атмосфера сягає на кількисот миль і є вчетверо густішою, як досі думали.

* Подекуди над Арктикою віють вітри зі швидкістю 335 миль на годину.

* Найбільша підводна западина знаходиться біля Маріанських островів на Тихому океані і вона глибока на 35.948 стіп (біля 6 і пів миль).

* Соняшні вибухи, що викидають гази й атомні частинки з швидкістю 500 миль на секунду, впродовж 20 хвилин виділяють стільки енергії, як мільярд водневих бомб.

* Під Гольф Стромом, на глибині 4.500 стіп пливе протилежа на струя, про яку існування досі не знали.

* У Тихому океані відкрито пасмо гір високих на 5000 стіп.

* 17 вересня 1957 зареєстровано на Південному полюсі досі найнижчу температуру повітря — 102,1 ст. Фаренгайта нижче нуля.

* Досліджено, що в центрі нашої Землі є ядро в промірі 800 миль і там є тиснення — 58,800.000 фунтів на квадратний сантиметр.

Новість у друкарстві. — В Панама Сіті, на Флориді, винайдено новий спосіб композиції газет при допомозі "люмітипу". Редакція зможе вже обходитись без клішарні, оформлюючи газету на фільмі, або на паперовому позитиві. Вперше видрукувано цим способом першу сторінку місцевої газети "Ньюс-Гералд".

АРХЕОЛОГІЯ

Залишки льодової епохи. — Приблизно 8.000 років тому околиці сьогоденішнього Берліну (Німеччина) були ще вкриті льодами. І ось тепер, розбудовуючи берлінське метро, робітники зустрічають сливе кожного дня кістки мамутів, ренів і диких звірат льодової доби.

Знайшли мумії струсів. — В саркофагах XX династії єгипетських фараонів знайдено мумії струсів. Вчені знали, що струсі існували за часів панування фараонів і вони були зникли за римських часів. Розкопки цей здогад підтвердили. Єгиптяни забальсамовували крім людей також буйволів, котів, крокодилів, волів та інші "святі" звірята.

СПОРТ

Експедиція в Гімалаї. — Незабаром виїде австрійська експедиція в складі 7 альпіністів і чотирьох вчених, що пробуватиме вийти на досі нездобутий ще шпиль "Гайдлен Пік" в масиві Каракорум. Аж 350 носильників нестимуть потрібний альпіністам технічний матеріал і харчі. — Тепер залишилося вже тільки три нетknięтих людською ногою верхи понад 8.000 метрів. Одним з них є і Гайдлен Пік.

Глуха дівчина здобула чемпіонат. — Чемпіонат ЗДА юніорів у плаванні вільним стилем здобула 18-річна Дж. Гол. Природа надолужила їй фізичною справністю за недостатчу слуху, бо молоденька чемпіонка є в 80% глуха.

РІЗНЕ

Слони боронили своїх доглядачів. — Тоні, Тако, Понго, Отто і Бамбуло були прекрасними приятелями. Три перші були слонами в цирку, а два останні їх доглядачами. Та ось, під час виступу в цирку в Женеві (Швейцарія) Отто і Бамбуло — два індійці, поведилися погано: щось там вкрали і їх посаджено в тюрму. І ось три слони вирішили їм допомогти. Вони по-

чали голодівку, не допускаючи до себе нікого іншого з obsługi і не виконуючи також наказів у цирку. Директор цирку в розпучі пішов інтерв'ювати в суді і виеднав звільнення доглядачів. Тоні, Тако і Понго прийняли своїх приятелів з дикою радістю і після місяця голодівки спожили свій перший сніданок.

Вкрав курку і з'їв живцем. — У Франції, в місцевості Сент-Жюст, схоплено на гарячому Алекса Гле, що вкрав курку і зараз таки на місці розірвав та з'їв сиру. Суддя дав йому 8 днів тюрми, кажучи: "Це якраз стільки, скільки триватиме травлення у вашому шлунку."

Тресовані пструги. — Австрійці Отто і Карль Люгер зуміли вишколити так пстругів, що показують з ними штучки в цирку. На даний ними знак пструги скачуть вгору, граються кулькою і т. д. Цим явищем зацікавилися і вчені природники, які вперше переконалися, що риби, як і собаки чи коні, вміють розрізняти людей і слухати свого пана.

Візії майбутнього. — Початок нового року дав нагоду всякого роду "пророкам" снувати візії майбутнього. В бюлетені "Форкест" змальований світ за 175 років: Буде один світовий уряд в столиці Геополіс; населення Землі сягатиме 15 мільярдів; дякуючи синтетичним харчам зовсім зникне всяке недоживлювання (хоч почнеться зворот до "природних харчів"), телевізія без телеапаратів, одна одніська світова мова, 8 мільярдів людей щорічно відбуватимуть міжпланетні подорожі, не буде жодних еміграційних формальностей, повітряні ко-

раблі з вмістимістю 10.000 осіб, на двох полюсах два кольоси- "гравітери" регулюватимуть температуру на всій Землі, одні спільні гроші для всіх людей, і т. д. — Цим разом в "пророків" забилися також Совети. Ось візія 21 сторіччя в "Советських Новостях": Населення Землі — 20-30 мільйонів, фотоніві ракети з швидкістю 150.000 миль на секунду, недуга рака зовсім зникне перед 2.000 роком; дізнавшись про властиву причину змучення, людина буде вдовольняється тільки двома годинами сну на добу; підводні кораблі, гнані атомовою енергією; кишенькові телевізійні апарати дають змогу бачити на віддалі свого співрозмовця; на міжнародних конференціях автоматичні перекладачки на всі мови світу; пустині замінені в урожайну землю; рослини ростуть прискореним темпом. — Ніхто з пророків не відважився відповісти тільки на одне питання: Чи стануть люди тоді щасливішими і чи винайде хтось "пілюлі щастя"?

Помер король діамантів. — У Танганіці помер на 52 році життя власник тамошніх діамантових піль, канадський мультимільйонер Дж. Т. Вілліамсон. Причиною смерті був рак горла. Вілліамсон був найбагатшим женихом світу, що кожного дня діставав сотні подружніх пропозицій. Але він жив самотньо, відгороджений від світу високим задротованим частоколом. Його поля тільки за минулий рік випродукували промислових діамантів на суму 8,400.000 доларів. Під час коронації королеви Єлисавети, він зробив їй презент з 54,5 кара-

тового рожевого діаманта, якому ніхто не знає ціни. Княжні Маргареті з нагоди відвідин його піль він подарував брильянтову брошку вартості 42.000 доларів. Був добрий. Своїм робітникам створив найкращі умови праці. Давав багато на Червоний Хрест та інші харитативні цілі. В Канаді він залишив сестру і брата, які й стали спадкоємцями його майна, що його оцінюють на 100 мільйонів доларів.

І там його знайшли. — Один з членів експедиції Фухса, Дж. Лов, прибувши на Південний полюс, вперше від 24 листопада відібрав свою пошту. На самому верху, на інших листах, лежала пригадка новозеландського податкового уряду, щоб він заплатив податок.

Таємничі знаки. — Одного дня, недавно, мешканці Відня дуже занепокоїлись: на численних домах появилися таємничі знаки. Невже заплановані злочини? Поліція дбайливо стежила довгий час і врешті розшифрувала загадку: це були знаки, що їх робили жебраки. Один з них означав: "Шкода труду, нічого не дають", інший — "Тут дають гроші", ще інший — "Дають тільки хліб" і т. д.

НЕВЖЕ Ж ДОЛЯ?

Кавалер, 35 років, замешкалий у Канаді, матеріально забезпечений, бажає в подружніх цілях нав'язати кореспонденцію з інтелігентною панною до років 30. Писати на адресу "Ми і Світ" під гаслом: "Щастя". Дискреція заповнена.

(Оголошення в цій рубриці коштують по 50 центів за рядок).

ПІДРУЧНИЙ ІНФОРМАТОР

ТОРОНТО

АДВОКАТИ — НОТАРИ

Л. В. Литвин, адв. нотар
575 Queen St. West,
Tel. EM 6-7040

І. Л. З. Гора, адв. нотар
1437 Queen St. West,
Tel. Off. LE 3-1211
Res. Dakville, Victor 5-1215

О. Данкович, адв.
Bay & Richmond Sts.,
Tel. EM 4-4767

McCulla William
(Василь Микуляк)
352 Bathurst St.
Tel. EM. 6-9651

Д-р Й. К. Михальський
переклади документів
спровадження рідні з
Польщі,
57 Queen St. W., EM 8-9430

Стефан Загуменний
6 Adelaide St. East,
1009 Lumsden Bldg.
PL 7-0612 — EM 4-6217

ДЕНТИСТ

Д-р Петро Глібович
242 Runnymede RO 7-6124

ЛІКАРИ

Д-р С. Т. Більські
395 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 3-1613

Д-р А. А. Ціглер
76 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 2-3054

Д-р А. Федина
288 Bathurst Street
Tel.: EM 3-3661

Д-р С. Кучменда
312 Bathurst St.
EM 8-3204

YARMEY CLINIC

314 Bathurst St., Toronto
Telephone EM. 4-7146

Directed
by
Dr. W. J. YARMEY

ОШАВА

Д-р Микола Остафійчук
178 Simcoe St. N.,
Tel. RA 5-9921

Адвокат і нотар

Л. В. ЛИТВИН

PHONE: EM 6-7040

575 Queen Street West (над "Аркою") — Toronto, Ont.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Я. Онищук і С-ка
(також прод. реальностей)
333 Roncesvalles Ave.,
Tel. LE 4-4241

Toronto Insurance Service
агенція Філіпа Бомбієра
асекурації, морреджі
1366 Dundas St. West
LE 2-6433, — LE 2-5833

ПРОДАЖ РЕАЛЬНОСТЕЙ

J. BOYKO
REAL ESTATE LTD.
383 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
LE. 4-8821
**Великий вибір хат, бізнесів
і фармів.**

ХАТНЕ УСТАТКУВАННЯ

Alpha Furniture Co.
735 Queen St. West,
Tel. 3-9637

**Empire Furniture
& Appliances Co.**
668 Bloor St. West,
Tel. LE 1-4771

Rochester Furniture Co.
423 College St.
Tel. EM. 4-1434.

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ

W. H. Lake Hardware Ltd.
608 Queen St. West,
Tel. EM 3-3129

Lansdowne Hardware
С. Твердохліб
660 Lansdowne Ave.
Tel. LE 1-0590

ТЕЛЕВІЗІЇ — РАДІОАПАРАТИ

**The T. V. Shop & Radio
Repair**
83 Symington Ave
LE 3-6440

ФОТОГРАФИ

College Studio
499 College St.,
Tel. WA 2-2507

Photo Studio Steven
С. М. Кутівий
927 Bloor St. West
Tel. LE 1-0777

ЮВІЛЕРИ

Kushnirs Credit Jewellers
529 Queen St. W. EM 6-1384
Перстені — годинники —
срібло — фотоапарати —
порцеляна.

ПРОДАЖ АВТОМАШИН

Dundas West Motors
902 Dundas West, EM 4-6663
продає, купує, обмінює всяко-
го роду автомашини
(інформ.: **Ткаченко**)

НАПРАВА АВТ

Parkway Auto Body Repairs
1974 Dundas St. West,
Tel. LE 1-1227,
Res. BE 1-2830

ФАРБИ

Industrial Coating Co.
Українська фабрика фарб
Т. М. Бояра
840 Eastern Ave.
Tel. HO 6-3634

КРАВЕЦЬ

Andrew Tailors
1074-1076 Queen St. West
LE 6-0982

КНИГАРНЯ

Українська Книгарня Арка
також грам. плити,
радіоапарати
575 Queen St. West
ЕМ 6-7061

ПЕЧАТКИ-ДРУКИ

**Ontario Stamp &
Printing Co.**
1693 Dundas St. West,
Tel. LE 1-6211

ДРУКАРНІ

Українська Друкарня Альфа
(з нагоди 5-ліття існування
25% знижки на печатки)
1999 Dundas St. West
LE 4-3931

686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

Tel. LE 4-5626

**Виконуємо всі роди друкар-
ських робіт.**

ІСТОР. ПОРТРЕТИ

Meta
P. O. Box 371, Term. "A"
Toronto, Ont.

РЕСТОРАНИ

Unity Grill
Д. Курп'як
708 Queen West, ЕМ 8-0500
українські смачні страви

РЕСТОРАН П. НАУМЧУКА
VICTORIA GRILL

610-612 Queen St. W.
Toronto, Ont.

для вигоди Клієнтів поширив
своє приміщення.

**Смачна їда й пишний
відпочинок!**

СОЛОДОШІ

Romen Bakery
Цукорня Н. А. Комарницьких
доставляє також до домів і
крамниць тіста, торти і т. д.
988 Queen St. W., LE 1-1930

ПЕКАРНЯ

Dempsters Bread Ltd.
1166 Dundas St. West
Tel. LE 6-1196

АЛЮМІН. ДАШКИ

Kool Lite Aluminium
Awning Co.
176 Norseman St.,
Tel. RO 7-1441

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

Baltic Movers
30 Dewson St. — LE 4-1403
перевозить у Торонто, а та-
кож в Гамільтон, Віндзор,
Лондон, Норд Бей, Сү Ст.
Мари і т. д.

М'ЯСНІ ВИРОБИ

ІВАН ПАВИЧ
 поручає
 смачні ковбаси, шинки
 й вудженини
809 Queen St. W.
Toronto, Ont. — EM. 4-0658

ДЕКОРУВАННЯ

Hy Grade Paint & Wall Paper

М. Ковальський — В. Косар
 23 St. Johns Rd. at Dundas
 Безплатна оцінка й доставка
 товару.

ОБУВА

B & Y Wares Ltd. (Shoes)

Боднарчук — Яремко
 1570 Bloor St. W., LE 6-3654

СПОЖИВЧІ КРАМНИЦІ

Clover Farm - Dundas Market

Я. Хоростіль — Е. Івашко
 безпл. доставка товарів
 1161 Dundas W. — LE 6-1464

European Market Grocer

Петра Гавришкевича
 3075 Dundas St. West
 Tel. RO 2-5967

Roncesvalles

I. G. A. Supermarket

П. Божик
 413 Roncesvalles Ave.
 Tel. LE 3-7811

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Д-р З. Лопатинський

(пачки і ліки)
 Tel. LE 4-5087

НЬЮ-ЙОРК

Книгарня "Арка"

книги, преса, пластинки,
 грам., рад. і телев. апарати
 48 East 7th St.
 New York 3, N. Y., USA.

ПІДРУЧНИЙ ІНФОРМАТОР "МИ І СВІТ" — це найдешевші оголошення фірм і професіоналістів. Оголошення до чотирьох рядків тексту коштують тут 20 дол. річно. В цьому вже врахована також річна передплата "Ми і Світ". Поміщені в кожному числі "Ми і Світ" вони служать актуальною інформацією Читачам, а фірмам дають запевнення, що їх адреси кожного місяця переглядають тисячі можливих клієнтів.

Для Читачів у нас ще й обіцянка, що при зрості "Інформатора" до 10 сторінок, "Ми і Світ" збільшиться на дальших сторінок 16 (без підвищення передплати). Отже ждемо від українських фірм зголошень до адресаря, а всіх наших Читачів просимо користуватися поданими адресами й апелювати, щоб кожне підприємство і кожний професіоналіст був в "Підр. Інформаторові" "Ми і Світ".

Нашим уповноваженим для збирання оголошень у Торонті є п. проф. З. Лопатинський.

Напросила гостей мила
І в кіно пішла щаслива.
Отака ж я, отака,
Подам "МС" сирника!

ЗАМОВЛЯЙТЕ СОЛОДКЕ ДОМАШНЄ ПЕЧИВО
у відомій українській фірмі

"М-С" МОЛОЧАРНЯ

212 Mavety St.

Tel.: RO 6-6711

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПРИВАТНА

КАРТИННА ГАЛЕРІЯ

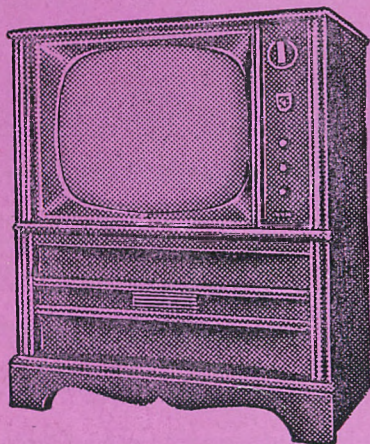
"МИ І СВІТ"

поручає

великий вибір картин українських найвідоміших
мистців.

Догідні умови плати.

Хто бажає оглянути галерію, хай раніше домовить-
ся з ред. "Ми і Світ", подзвонивши на тел. ЕМ 8-3519
(редакція) або RO 6-7263 (прив.).

PHILIPS

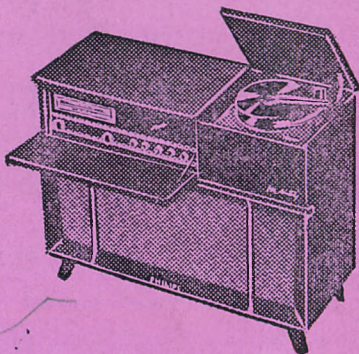
ФІРМА

ВІДОМА В УСЬОМУ

СВІТІ

від \$239.00

Усі зразки її радієвих і
телевізійних апаратів при
найдогідніших умовах
купна знайдете у фірмі

від \$179.00

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM 3-9637